

Planering för en trygg stad

En kvalitativ studie om kommunens arbete med säkerhet och trygghet i Eskilstuna

Ville Broman & Rebecca Ny

Handledare: Eva Gustavsson

Seminariedatum: 2025-01-13

Kulturgeografi kandidatexamen
Självständigt arbete 15 hp

Förord

Först och främst vill vi tacka vår handledare Eva Gustavsson för hennes stöd under uppsatsskrivande och för givande handledningstillfällen. Vi vill även rikta ett stort tack till våra informanter som delade med sig av sina tankar och erfarenheter inom ämnet. Detta arbete hade inte varit möjligt utan er!

Ville Broman och Rebecca Ny

Örebro 2025

Sammanfattning

Denna studie undersöker Eskilstuna kommuns arbete med trygghet och brottsförebyggande insatser, med fokus på stadsdelen Fröslunda. Dessutom syftar studien till att undersöka hur den fysiska utformningen av stadsmiljöer kan bidra till invånarnas upplevelse av trygghet och säkerhet. Genom en kombination av intervjuer med kommunanställda och polisen, en observation och dokumentanalys har studien visat hur den fysiska miljön, sociala faktorer och strategiska insatser samverkar för att påverka invånarnas upplevelse av trygghet. Resultaten betonar vikten av fysiska åtgärder som bland annat belysning och underhållna ytor för att skapa en trygg miljö. Samtidigt betonas betydelsen av social interaktion för att stärka trygghetskänslan.

Studien understryker även vikten av samverkan mellan kommunen och andra aktörer, som polis, för att skapa en tryggare miljö. Det framgår att kommunens arbete inte enbart handlar om att minska brottsligheten utan även om att öka tilliten mellan invånare och samhällsinstitutioner. Genom initiativ som stadsläkning och Effektiv Samordning för Trygghet (EST) har kommunen visat på vikten av att integrera långsiktiga strategier med invånarnas behov och perspektiv. Samverkan mellan kommunen och polisen är en viktig aspekt av trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Det framkommer att trygghetsarbete inte enbart handlar om att minska brottsligheten utan även om att skapa ett förtroende mellan invånare och samhällsinstitutioner. Detta innebär att trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete kräver en helhetssyn där både fysiska och sociala insatser beaktas.

Nyckelord: Fröslunda, Fysisk miljö, trygghet, utsatt område, offentliga rum, social hållbarhet

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Syfte och frågeställningar	2
1.3 Avgränsning	3
1.4 Disposition	3
1.5 Begreppsdefinitioner	4
2. Teoretisk inramning	5
2.1 Centrala begrepp	5
2.1.1 Trygghet	5
2.1.2 Trygghetsplanering	6
2.1.3 Social hållbarhet	7
2.2 Crime Prevention Through Environmental Design (CPTED)	8
2.3 Jane Jacobs - "Ögon på gatan"	9
2.4 "Sense of place"	10
2.5 Teoritillämpning	11
3. Tidigare forskning	12
3.1 Gatubelysning, trygghet på offentliga platser och kriminalitet	12
3.2 Trygghet i det offentliga rummet	13
3.3 Skapandet av offentliga rum	14
4. Metod	15
4.1 Intervju	15
4.1.1 Urval av informanter	15
4.1.2 Genomförandet av intervju	16
4.2 Observation	16
4.2.1 Genomförande	17
4.3 Dokumentanalys	17
4.4 Etiska reflektioner	18
4.5 Metodkritik	18
4.6 Källor och källkritik	19
5. Resultat	20
5.1 Fröslunda	20
5.2 Eskilstuna översiktsplan	21
5.3 Eskilstuna - Trygghet och brottsförebyggande arbete	22
5.4 Utsatta områden - Stadsläkning	23
5.5 Fysisk miljö och trygghet	24
5.6 Kommunens arbete	25

5.7 Social Hållbarhet	26
5.8 Observation i Fröslunda	28
5.8.1 Öppna ytor och mötesplatser	29
5.8.2 Fysiska hinder	30
5.8.3 Mänsklig närvaro och belysning	30
6. Analys	32
6.1 Trygghetens samspel: Fysisk miljö, sociala faktorer och kommunens arbete	32
6.2 Platskänsla och trygghet i Fröslunda	33
6.3 Upplevd trygghet	34
6.4 Stadsläkning som strategi	35
7. Slutsats	36
8. Referenslista	38
Bilagor	42
Intervjuguide	42
Observationsguide	43

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Under de senaste åren har Eskilstuna ställts inför flera utmaningar relaterade till otrygghet och brottslighet. År 2022 hamnade Eskilstuna på topplistan för flest anmälda brott per invånare (Sund 2022). På grund av ökade oroligheter och ett växande antal brott har frågor om invånarnas trygghet i det offentliga rummet väckts. Kommunen förmedlar att trygghet och brottsförebyggande arbete har kommit att bli ett av kommunens prioriterade områden (Eskilstuna kommun 2024a). I Eskilstuna infördes visitationszoner i sju områden år 2024, där Fröslunda var ett av områdena. De temporära visitationszonerna infördes för att minska konflikter, öka trygghetskänslan och försvåra för kriminella att utföra våldsbrott. Polisen kan besluta att förlänga visitationszoner med kort varsel, däremot beslutades det att inte förlänga zonerna i Eskilstuna (Pfriem 2024). Visitationszoner är områden där polisen ges utökade befogenheter att kroppsvisitera individer och genomsöka transportmedel för att förebygga brottslig verksamhet, särskilt våldsbrott. Besluten gäller högst två veckor åt gången, kan överklagas och ska balansera trygghetsskapande effekter mot individens integritet. Lagen om visitationszoner trädde i kraft den 28 mars 2024 (Regeringen 2024).

Fröslunda betraktas som ett socialt utsatt område, vilket innebär att polisen har bedömt att området påverkas av lokalt organiserad brottslighet. Polisen ansvarar för att kartlägga och bedöma vilka områden som uppfyller kriterier för riskområden, utsatta områden eller särskilt utsatta områden. Kartläggningen har pågått sedan år 2014 och följs upp varje år där nya områden antingen tillkommer eller tidigare områden inte längre bedöms som utsatta (Polismyndigheten 2024, s. 7). Hallin och Westerdahl (2020, s. 22 - 24) förklarar att socialt utsatta bostadsområden används på olika sätt i samhällsdebatten. Däremot hävdar Hallin och Westerdahl (2024) att det förklaras enligt Nationella operativa avdelningen (NOA), som områden med låg socioekonomisk status och där kriminella påverkar lokalsamhället. Detta kan negativt påverka invånarnas livsvillkor genom både direkt kriminalitet och indirekta konsekvenser som skapar otrygghet.

Kommuner har ett ansvar för den fysiska planeringen såväl som den strategiska planeringen inom kommunen. Den fysiska planeringen handlar om den konkreta utformningen av landskapet och att reglera mark- och vattenområden genom detaljplaner och översiktsplaner. Den strategiska planeringen omfattar däremot ett bredare och långsiktigt perspektiv som berör visioner samt

projektplaner för kommunens stadsutveckling. Genom den strategiska planeringen involveras andra aktörer och organisationer utanför kommunen gränser för att bilda samarbeten mellan aktörer (Hermelin 2019, s. 119 - 121). Sedan år 2023 har dessutom kommunerna ett ansvar för att arbeta brottsförebyggande genom den nya lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196). Lagen syftar till att skapa en tryggare miljö för invånarna genom samarbete med andra samhällsaktörer, vilket Brottsförebyggande rådet ska följa upp. Målet med uppföljningen är att kartlägga kommunernas styrkor och svagheter, för att bättre anpassa det nationella och regionala stödet till det lokala behoven (Brå 2024).

Trots kommunens brottsförebyggande insatser och fysiska planeringsåtgärder, är det oklart vilka specifika element i den fysiska miljön och samhällsplaneringen som har störst inverkan på känslan av trygghet. Det finns därmed ett behov av att förstå hur den fysiska utformningen av området, inklusive faktorer som belysning, stadsstruktur och tillgång till offentliga utrymmen, samverkar med kommunens trygghetsarbete och påverkar invånarnas upplevelse av trygghet.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka och analysera hur den fysiska utformningen av stadsmiljön påverkar invånarnas upplevelse av trygghet, med särskilt fokus på stadsdelen Fröslunda i Eskilstuna kommun. Studien syftar till att identifiera vilka aspekter av den fysiska miljön som stärker eller försvagar känslan av trygghet och säkerhet. Målet är att skapa en djupare förståelse för hur den fysiska miljön samverkar med faktorer som kriminalitet och sociala aspekter. Vidare, avser studien att analysera kommunens arbete med trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser för att förstå hur dessa åtgärder relaterar till den fysiska miljön och invånarnas trygghetskänsla.

Centrala frågeställningar för studien:

- På vilket sätt samverkar den fysiska miljön med faktorer som kriminalitet och trygghet för att påverka invånarnas upplevelse av trygghet och säkerhet i Eskilstuna?
- Hur arbetar kommunen med trygghetsskapande åtgärder och brottsförebyggande insatser?

1.3 Avgränsning

Studien är geografiskt avgränsad till stadsdelen Fröslunda i Eskilstuna kommun för att undersöka hur den fysiska miljöns utformning påverkar invånarnas upplevelse av trygghet. Eftersom kommunen är relativt stor och innefattar flera områden har vi valt att avgränsa oss till det utsatta området Fröslunda. Genom att avgränsa undersökningen till Fröslunda syftar studien till att analysera de faktorer i miljön som kan påverka känslan av trygghet. Undersökningen riktas mot faktorer som gatubelysning, offentliga ytor och stadens utformning. För att undersöka detta har ytterligare avgränsningar valts för att utgå från hur kommunen och andra aktörer samverkar för att skapa trygga offentliga platser och arbeta brottsförebyggande. Däremot beaktar vi även kommunens övergripande strategier för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete för att få en mer helhetsbild.

Vissa aspekter faller utanför studiens ramar. Exempelvis generaliserar vi kring invånarnas upplevelser och väljer att inte använda ett jämställdhetsperspektiv eller några andra intersektionella perspektiv i analysen. Studien är inte heller avgränsad till någon specifik tidsperiod och jämför inte hur området upplevts tidigare.

1.4 Disposition

Uppsatsen är indelad i sju kapitel. Kapitel ett innehåller uppsatsen inledning, bakgrund, syfte, avgränsning och frågeställningar som lägger grund till uppsatsens fokus. I kapitel två presenteras tidigare forskning angående den fysiska miljöns påverkan på individens upplevelse av trygghet och säkerhet, vilket utgår från ett antal artiklar som är relevanta för studien. I kapitel tre introduceras uppsatsen teoretiska ramverk och avslutas med en beskrivning av hur teorier har använts. Kapitel fyra presenterar studiens metodologiska val, en kvalitativ studie med semistrukturerade intervjuer, observation som metod och andra tillvägagångssätt. Kapitel fem behandlas resultatet av den insamlade empirin. I kapitel sex redogörs en analys av insamlad empiri. Avslutningsvis, i kapitel sju sammanfattas studiens resultat med syfte att besvara frågeställningarna.

Nyckelord: Fröslunda, fysisk miljö, trygghet, utsatt område, offentliga rum, social hållbarhet

1.5 Begreppsdefinitioner

Det offentliga rummet:

Med begreppet offentliga rum menas de platser i staden som allmänheten har tillträde och äger gemensamt exempelvis parker, torg och mötesplatser (UN-Habitat 2018, s. 3).

Utsatta områden: Ett begrepp polisen använder för att beskriva områden som präglas av låg socioekonomisk status och det är en hög grad av kriminalitet (Polisen 2024)

Översiktsplan: En översiktsplan är ett strategiskt dokument som används vid kommunala beslut om hur mark och vatten ska användas, samt hur den byggda miljön ska utvecklas. Planen ska främja en hållbar utveckling genom att ta hänsyn till sociala, ekologiska och ekonomiska aspekter, enligt Plan - och bygglagen (Boverket 2022).

Fysisk planering: Fysisk planering syftar på kommunens ansvar för att fysiskt planera i kommunen och hur kommunen ska arbeta på ett sätt som främjar goda och trygga levnadsförhållanden. Planarbetet styrs i huvudsak av Plan- och bygglagen (PBL) och Miljöbalken (MB), vilka utgör de centrala lagstiftningarna inom svensk samhällsplanering och byggande. Det är den del där kommunen arbetar främst med fysisk planering och utformning. Kommunal fysisk planering omfattar tre områden; översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser (SKR 2024). Hermelin (2019, s. 118 - 119) beskriver hur fysisk planering har kommit att bli en av kommunens samhällsplanering utöver den strategiska planeringen. Fysisk planering har en stark tradition i svensk kommunal planering och innefattar bebyggelseplanering i respektive kommun. Inom den fysiska planeringen kontrollerar och reglerar man platsens utformning, markanvändning och använder sig av juridiskt bindande plandokument såsom detaljplaner.

2. Teoretisk inramning

I detta avsnitt presenteras studiens teoretiska ramverk och centrala begrepp. Det teoretiska ramverket utgår från tre olika teorier: Jeffreys (1971) Crime Prevention through environmental design, Jacobs "ögon på gatan" (1961) och Tuans (1977) teori om platskänsla. Dessa teorier har valts för att inkludera olika perspektiv på hur stadsplanering och fysisk miljö kan påverka och förbättra trygghetskänslan i ett område. Tuans platskänsla fokuserar på människors upplevelse av plats, medan CPTED handlar om den fysiska miljön och Jacobs om naturlig övervakning. Tillsammans ger de en djupare förståelse för hur fysisk miljö kan påverka trygghet.

2.1 Centrala begrepp

2.1.1 Trygghet

Trygghet är ett mångdimensionellt begrepp och kan beskrivas på olika sätt beroende på sammanhanget. Det kan användas som ett allmänt begrepp och innebära samlade tolkningar av en plats såväl som en enskild individs uppfattning av trygghet. I denna studie används begreppet för att beskriva känslan där en individ tolkar sin fysiska miljö och sitt välbefinnande i miljön. Det är alltså individens upplevda trygghet som tas i beaktning och att trygghet är personlig och situationsbunden. Begreppet trygghet kopplas ofta med säkerhet, där otrygghet används mer frekvent än trygghet, vilket gör trygghet till ett svårdefinierat begrepp (Boverket 2022). Boverket (2010 s. 9) beskriver en trygg plats som befolkad plats, där det går att orientera sig, är välskött och har en kontakt med omgivningen.

Tidigare studier har undersökt och förtydligat vad trygghet och otrygghet syftar på. Listerborn (2002) menar att trygghet relaterar till människors rädsla och erfarenheter genom människors olika sociala relationer. Idéer och känslor som berör rädsla är något människor bär med sig. Den sociala miljön ses därmed som en faktor till trygghet och rädsla. Utöver den sociala miljön menar Listerborn att andra perspektiv hävdar att det går att bygga bort brott. Listerborn (2002, s. 222 - 223) menar däremot att ett enbart fokus på den fysiska gestaltningen innebär att de sociala aspekterna undermineras. Utifrån Listerborns studie hävdar vissa att otrygghet inte grundar sig enbart i den fysiska gestaltningen utan att den sociala aspekterna som socioekonomiska skillnader är de underliggande faktorer otrygghet och brott. Sandberg et al (2017) likt Listerborn

(2002) utgår från att trygghet handlar om att förhålla sig till upplevda risker och kombineras med andra uttryck som rädsla, risk och otrygghet.

Button (2006) skriver om “the paradox of falling crime but rising insecurity”, där brottsligheten i Storbritannien sjunkit samtidigt som befolkningen fortsatt upplever en ökad otrygghetskänsla. Detta enligt statistik från British crime survey (BCS) som visar att brottsligheten sjunkit. Samtidigt visar en undersökning från BCS att majoriteten av deltagarna uppfattade att brottsligheten hade ökat under de senaste två åren, trots att statistiken visade att detta inte stämde. Button menar att detta kan bero på en rad anledningar och tar upp exempel som vandalism, nedskräpning och störande beetende påverkar upplevelsen om otrygghet då dessa saker är något som syns och upplevs i en vardagsmiljö och skapar en känsla av otrygghet. Även medierapportering och Polisens närvaro identifierar Button som en bidragande faktor till känslan. Förändringar i det offentliga rummet med privatisering av offentliga ytor som shoppingcenter och gated communities menar Button kan skapa en känsla av segregation och oordning. Button menar att tryggheten i det offentliga rummet alltså kan upplevas som minskad trots att brottsligheten sjunker, på grund av synliga tecken på oordning och sociala störningar. Även Wilson och Kelling (1982) menar att oordning i det offentliga rummet skapar rädsla hos befolkningen och skriver om “Broken windows theory” som menar att oordning i miljön kan leda till allvarigare brott. De menar att ett område med krossade fönster som inte lagas signalerar att ingen bryr sig om området vilket i sin tur leder till att fler fönster kommer krossas och det signalerar att det inte finns några konsekvenser för att begå brotten.

2.1.2 Trygghetsplanering

Trygghet har blivit en del av hur ett gott samhälle definieras och därav har trygghetsarbetet vuxit fram (Sandberg et al. 2017, s. 4). Trygghetsplanering är en strategisk metod inom stadsplanering för att skapa miljöer som främjar trygghet för de som bor och passerar i området. Planeringen syftar till att identifiera hur en fysisk miljö kan påverka individers känsla av trygghet eller otrygghet i stads- och tätortsmiljöer, för att kunna uppnå en trygg miljö. Genom samverkan mellan Boverket och länsstyrelsen finns trygghetsplaneringar till för att ge stöd till utvecklingsarbeten med syfte att stärka tryggheten i det offentliga rummet. Den fysiska miljön i städer och tätorter upplevs på olika sätt beroende på individens perspektiv, vare sig de är besökare eller boende i området. En cykelväg som en person upplever som trygg kan uppfattas som otrygg av en annan person och därför undviker platsen. För att planera för en tryggare miljö

är det flera faktorer att beakta. Ett jämställdhetsperspektiv är ett exempel på en viktig faktor att uppmärksamma vid en trygghetsplanering, då kvinnor och män upplever platser olika. Utöver ett jämställdhetsperspektiv kan stadens eller tätortens utformning påverka individers rörelsemönster, hur de rör sig i området och upplevelsen av trygghet på platsen (Boverket 2010, s. 19)

Button (2006) lyfter fram flera centrala aspekter för trygghetsplanering och trycker på vikten med samarbeten mellan olika aktörer, både offentliga och privata organisationer i processen för att skapa trygghet. Detta för att på ett strukturerat sätt kunna använda sig av fler erfarenheter och resurser för att kunna planera för trygghet. Även ansvarsfördelningen mellan befolkning och staten tar Button upp som viktig i frågan och menar att allt mer ansvar ligger på befolkningen och där statens ansvar blir just i planeringsfasen för att ge förutsättningarna för att skapa en trygg miljö.

2.1.3 Social hållbarhet

Social hållbarhet har blivit ett allt större mål för stadsplanering och lokala samt regionala utvecklingsstrategier. Konceptet social hållbarhet introducerades först 1987 av Världskommissionen för miljö och utveckling (WCED). Social hållbarhet definieras som en aspekt av hållbar utveckling som fokuserar på att skapa rättvisa och jämlika samhällen. Syftet med den sociala dimensionen är att alla individer ska ha tillgång till nödvändiga resurser för att leva ett hälsosamt och tryggt liv. Det handlar också om att motverka ojämlikheter, social utsatthet och segregation (Zetterberg et al., 2023, s. 794). Hancock (2006) menar att social hållbarhet är avgörande för att säkerställa trygghet för alla medborgare, oavsett socioekonomisk bakgrund. Hancock menar även att bristande social hållbarhet, med stora klyftor och ojämlikheter, kan leda till ökad otrygghet och kriminalitet. Hållbar utveckling omfattar tre dimensioner, ekonomiska, sociala och ekologiska. För att uppnå hållbar utveckling bör alla tre dimensioner samverka och vara uppfyllda. Dessa mål presenteras i både de Globala målen och Agenda 2030 för hållbar utveckling och utgör en målbild att skapa hållbara samhällen (Regeringen u.å)

2.2 Crime Prevention Through Environmental Design (CPTED)

Crime prevention through environmental design-teorin introducerades först av kriminologen C. Ray Jeffrey (1971). Teorin utgår från att man kan förhindra brott och öka tryggheten genom att bygga hållbart och därmed skapa trygga områden. Genom teorin ville Jeffrey uppmärksamma betydelsen av platsens design för att förhindra brott och skapa trygga levnadsmiljöer. Än idag används teorin för att identifiera platser med högre brottsfrekvens och som en metod för att planera, bygga samt använda stadsmiljön (Ceccato 2016, s. 104). Teorin fick en framgång inom stadsplanering när arkitekten Oscar Newman introducerade sin teori "försvarbart rum" (Ceccato 2016, s. 100). Försvarbart rum är en teori som betonar att vardagsbrott i bostadsområden ofta beror på brist på social kontroll och en bristande samhörighet. Teorin hävdar att stadens fysiska utformning och arkitektur kan påverka det sociala livet på platsen likt Jeffreys CPTED teori (Ceccato 2016). Jeffrey kritiserade den sociologiska synen på brott, för att bortse från den fysiska miljöns betydelse och enbart fokusera på sociala faktorer eller individen. Newman och Jeffreys teorier har likheter, särskilt de grundläggande principerna som räknas med i båda teorierna (Schneider & Kitchen 2002, s. 100 - 101).

CPTED är uppdelad i sex olika principer; *Territorialitet*, *tillträdeskontroll*, *övervakning*, *försvårandet av brottsgenomförandet*, *image* och *aktivitetsstöd*. Nedanför redogörs de olika principerna och exemplifieras.

Territorialitet handlar om hur den fysiska utformningen av en plats kan skapa en känsla av tillhörighet och ansvar, där individen känner koppling till den platsen och upplever ett ansvar att ta hand om den. Det påverkar även vilka som visats på platsen och vad de gör inom rummet. När ett rum är väl utformat och har en genomtänkt design stärks människans motivation att använda rummet. *Tillträdeskontroll* är ett begrepp som fokuserar på hur människor får åtkomst till byggnader genom procedurer och tekniker som stängsel eller entréer. Genom tydliga och igenkännbara zoner blir det lättare att kontrollera tillgången till områden och genom att reglera rörelseflödet kan risken för brott minska (Ceccato & Iqbal 2016, s. 152 - 153).

Image definierar framtoningen hos en byggnad, plats eller stadsdel. Det handlar inte enbart om estetiska aspekter, utan även om invånarnas och platsens sociala egenskaper och rykte. Dessa faktorer kan både bidra till ökad eller minskad kriminalitet och känsla av otrygghet, vilket i sin tur kan påverka förutsättningarna för ekonomisk utveckling och förnyelse. *Försvårande av*

brottsgenombörande innefattar att man genom fysiska hinder som fönster och dörrar skapar privata rum som är svåråtkomliga för obehöriga. *Aktivitetsstöd* kan påverka en plats sociala dynamik och uppmuntra till interaktion mellan invånare och andra individer som använder platsen. Det resulterar i att många människor rör sig på en plats där de utför aktiviteter. Grundtanken är att människans närvaro på platsen avskräcker andra från att begå brott (Ceccato 2016 s 101). *Övervakning* handlar om hur utformningen av den fysiska miljön och användningen av teknik kan underlätta för olika aktörer, som polisen och allmänheten, att förebygga brott och vidta lämpliga åtgärder. Genom att skapa miljöer där aktiviteter syns och där brottsliga handlingar blir svåra att genomföra, bidrar övervakning till en ökad känsla av säkerhet och trygghet. Teknik, såsom kameraövervakning och belysning, kan förstärka dessa effekter genom att förbättra synligheten och på så sätt ge möjlighet att dokumentera händelser. Begreppet syftar därmed på en social kontroll och utgör en central princip inom teorin (Iqbal & Ceccato 2016, s. 152 - 153).

2.3 Jane Jacobs - "Ögon på gatan"

Jane Jacobs var en journalist och debattör som skrev om stadsplanering i USA under 1900- talet. I hennes bok "The death and life of great american cities" kritiserar hon stadsplaneringen i USA och dess inverkan på urbana områden. Jacobs ifrågasätter idéerna om storskaliga stadsförnyelseprojekten med sina strikta zonindelningar, som ofta ledde till att stadsdelar avfolkades och trygghet prioriterades bort. Enligt Jacobs är det inte polisens närvaro som gör städer säkra, utan ett nätverk av oskrivna regler och normer upprätthålls av de människor som bor och rör sig i området (Jacobs 1961).

Jacobs introducerade "Eyes on the street", som handlar om att skapa trygghet genom mänsklig kontakt och närvaro i urbana miljöer. Naturlig bevakning sker när människor rör sig i offentliga rum, vilket ökar trygghetskänslan och minskar brottsligheten. Jacobs menar att levande stadsdelar med en blandning av bostäder, affärer och andra funktioner främjar rörelse vid olika tider på dygnet, vilket skapar en form av social övervakning. Därav ansåg Jacobs att belysning inte är lika bra som mänsklig närvaro, och motiverar det genom att brott har begåtts på tågstationer där det varit folktomt medan färre brott har skett i en mörk biosalong. Jacobs menar att belysning kan bidra till en ökad trygghetskänsla genom att skapa en känsla av mänsklig närvaro och underlätta för förbipasserande att se brott samt ingripa. Däremot påpekar hon att belysning blir ineffektiv om det saknas mänsklig närvaro som faktiskt kan notera och ingripa vid

brott. Därav betonar hon betydelsen av mänsklig närvaro och rörelse, där en genomtänkt stadsmiljö som främjar aktivitet och socialt samspel kan minska brottsligheten och öka trygghetskänslan (Jacobs 1961).

Jacobs betonade att en genomtänkt stadsmiljö bör främja aktivitet och social interaktion, eftersom detta stärker både den sociala sammanhållningen och trygghetskänslan. Hennes perspektiv utmanar traditionella idéer om säkerhet som bygger på tekniska lösningar eller enbart polisens närvaro. Hon argumenterade för att städer ska designas för människor, med fokus på att skapa inkluderande och levande miljöer där deras närvaro är nyckeln till trygghet och välkomnande urbana områden. Hennes tanke är en påminnelse om att städer byggs för människor och att deras närvaro är nyckeln till att skapa säkra och välkomnande urbana miljöer (Jacobs 1961).

2.4 “Sense of place”

Plats och rum kan förstås på olika sätt, beroende på vilket perspektiv och vilken tolkning som används. Inom humanistisk geografi har flera framstående geografer utvecklat olika synsätt och definitioner som belyser platsens och rummets komplexa betydelser. Campbell (2018, s. 24 - 25) tar upp flera framstående forskare som har bidragit med olika tolkningar. Bland annat, Yi Fu - Tuan, Richard Harthshorne och Henri Lefebvre. I denna del presenteras Yi - Fu Tuans teori kring plats och rum samt hur människan bildar en mening till en plats. Inom kulturgeografi finns det flera teorier och perspektiv på vad tid, plats och rum är.

Yi Fu-Tuan var en framstående humanistisk geograf som menade att geografer studerar platser och stadsplanerare vill väcka en känsla av platsen, “sense of place”. Rummet betraktas enligt honom som ett abstrakt begrepp för en komplex samling av idéer. Han menade att rummet i grunden är neutralt och saknar särskilda känslomässiga kopplingar, men att det får sin betydelse och karaktär genom mänskliga erfarenheter och interaktioner. Trots att det finns skildrade uppfattningar kring vad rum egentligen är hävdar han att samtliga teoretiker har samma ståndpunkt - människan är måttet på alla ting. Detta tankesätt innebär att människans upplevelser och uppfattning av världen är det som definierar vad som är sant eller verkligt (Tuan 1977 s 3 - 5).

“Place is a center of meaning constructed by experience” (Tuan 1975, s. 152). Citatet belyser att en plats blir meningsfull genom människors erfarenheter och upplevelser. Med detta menade

Tuan att en plats inte bara upplevs genom ögon och tanke, utan också genom mer subtila och direkta upplevelser som inte alltid går att beskriva. För att verkligen förstå en plats handlar det både om att se den på ett logiskt sätt och genom att känna en känslomässig koppling till platsen, som när man lär känna en annan individ. De platser människan känner igen i vardagen skapas ofta av faktorer som dofter, hur platsen ser ut, hur den upplevs eller var den är placerad på en karta. Blandningen av dessa intryck gör att platser får betydelse för individen. Tuan (1977, s. 33) förklarar vidare att platsens mening utvecklas över tid, då individer kopplar känslor, minnen och historier till den. Allt på en plats kan därmed bära med en historia; exempelvis kan en fläck på en vägg eller ärvda möbler påminna om specifika händelser, vilket bidrar till platsens symboliska värde för individen. Genom att fokusera på relationen mellan individens upplevelser och den fysiska miljön, illustrerar Tuans teori hur rum omvandlas till en plats genom individens känslomässiga kopplingar. Utifrån det belyser han sambandet mellan människor och de fysiska rummen som de befinner sig i.

2.5 Teoritillämpning

Jacobs och Jeffreys teorier bidrar till stadsplanerings- och brottsförebyggande metoder, medan Tuan ger ett perspektiv på hur rum och plats kan uppfattas olika. Jacobs "ögon på gatan" och Jeffreys CPTED-teori erbjuder strategier för stadsplanering och brottsförebyggande arbete, medan Tuans koncept platskänsla bidrar med ett perspektiv på hur människor uppfattar och får en emotionell koppling till plats och rum.

Trots olika teoretiska utgångspunkter har Tuans platskänsla, CPTED-principerna och Jacobs "ögon på gatan" likheter vilket möjliggör en kombination av teorierna. Alla tre betonar platsen och miljöns roll i att forma människors beteende. CPTED fokuserar främst på trygghet och brottsförebyggande arbete, medan Jacobs betonar social trygghet genom mänsklig närvaro och social interaktion. Tuan kompletterar med ett emotionellt perspektiv, där människors kopplingar till platser formas av deras upplevelser. Teorierna bidrar till att förstå hur den fysiska miljöns utformning kan bidra till social interaktion och naturlig övervakning, samtidigt som brottslighet kan komma att minska. I studien blir detta särskilt relevant för att analysera rörelsemönster i Eskilstuna, med fokus på Fröslunda, och hur mötesplatser kan skapa trygghet och förebygga kriminalitet.

3. Tidigare forskning

I det tidigare avsnittet presenteras de teoretiska utgångspunkter som ligger till grund för studien. För att tydliggöra skillnaden mellan teorier och tidigare forskning har vi valt att strukturera dessa i separata avsnitt. Den tidigare forskningen i detta avsnitt bygger på de teoretiska utgångspunkter och centrala begrepp som definierats ovan. Forskningen är hämtad från olika databaser som Browzine, Sage Journal, Journal of Quantitative Criminology med sökorden *Crime prevention, perception of safety in public place, street lightning in public space, criminality, social sustainability*.

3.1 Gatubelysning, trygghet på offentliga platser och kriminalitet

Chalfin et al. (2021) indikerar i sin studie om *Street light outages, public safety and crime attraction* att det finns ett samband mellan gatubelysning, trygghet i offentliga rummet och kriminalitet. Forskning inom kriminologi, stadsplanering och folkhälsa pekar på att förbättringar av belysning tenderar att minska rädslan för brott och förbättra den upplevda tryggheten på platsen. De menar att tidigare forskning om gatubelysning tyder på att brottsligheten kan reduceras med 20%. Därmed har underhåll av gatubelysning uppmuntras eftersom det är kostnadseffektivt jämfört med andra brottsförebyggande åtgärder (Chalfin et al., 2021, s. 892).

Studien visade att när gatubelysning inte fungerade på vissa platser i Chicago, förflyttades brottsligheten till närliggande områden med bättre belysning. Särskilt utomhusbrott under kvällstid visade sig vara känsliga för gatubelysningens tillstånd. Under den tid då flera gatulampor på en viss gata var ur funktion fanns det tecken på att brottsnivån förändras. Det behöver inte nödvändigtvis påverka mängden av brott som sker på platsen, snarare att brottsaktiviteten förflyttas till närliggande platser med bättre belysning. Denna idé beskriver Chalfin et al (2021, s. 839) som en brottsattraktion, att potentiella offer och gärningspersoner flyttas till områden som upplevs som säkrare. Det indikerar att gatubelysning inte bara påverkar människors rörelsemönster, utan också hur brottslighet fördelas i ett område. Studien understryker att gatubelysning kan påverka offentlig säkerhet men att effekten är beroende av hur och var belysningen används samt hur den påverkar förövarens och potentiella offers beteenden. Vid större belysningsavbrott på en viss plats finns det däremot lite som tyder på ett samband där brottsligheten förändras i stor utsträckning. Däremot visade studien att brott som rån och bilstöld ökar i närliggande områden med en ökning på 6 - 7 % (ibid, s. 914).

3.2 Trygghet i det offentliga rummet

Tidigare studier har visat att trygghet i det offentliga rummet går att relatera till tid, rum och plats. Listerborn (2002) menar att plats, tid och rum går att relatera till människors rädsla och erfarenheter genom människors olika sociala relationer. Den sociala miljön i det offentliga rummet kan därmed ses som en ytterligare faktor till känslan av trygghet. Idéer och känslor kring rädsla är något människor alltid bär med sig (Listerborn 2002, s. 73 & 94)

På senare år har trygghet i det offentliga rummet blivit fråga som allt fler kommuner arbetar i större utsträckning med. Arbetet för att skapa trygghet är en stor del av stadsplaneringen för att skapa attraktiva såväl som inkluderande städer (Sandberg et al., s. 6). Tidigare har fokuset riktats till hur den fysiska strukturen och gestaltningen påverkar människans uppfattning om trygghet och rädsla samt hur det förknippas med specifika platser. Idag ser man allt större fokus på att möta de bredare utmaningar och de bakomliggande orsakerna till brottslighet. Det tyder på en utveckling där trygghet i det offentliga rummet har skiftats från att endast fokusera på fysiska miljöns påverkan på individers uppfattningar och upplevelser, som exempelvis sociala aspekter (Sandberg et al., s. 29)

Tidigare studier visar även hur trygghet i det offentliga rummet generellt upplevs olika beroende på kön och att trygghetsplanering kan interagera i ett genusperspektiv (Navarrete, Vetro, Concha 2021). Mehta (2014) undersökte i en annan studie olika aspekter av offentliga platser som inkludering, säkerhet och meningsfullhet. Resultatet visade att faktorer såsom fysiskt underhåll och utformning bidrar till att en offentlig plats uppfattas som tillgänglig och inkluderande för alla samhällsgrupper.

3.3 Säkerhet och design i offentliga miljöer

Ceccato och Iqbal (2016) undersöker hur crime prevention theory through environmental design-principerna (CPTED) kan tillämpas i praktiken och om principen kan identifiera och hantera säkerhetsproblem i en parkmiljö. Författarna analyserade data från polisen med antalet brott som begåtts i parken. Även intervjuer genomfördes med parkbesökare och en observation där författarna utifrån CPTED hade en checklista med olika faktorer som till exempel belysning, siktlinjer och rörelse. De använde sig av både kvantitativa och kvalitativa metoder i sin undersökning genom att blanda statistik om brottsinformation med intervjuer och observation. Resultatet visade att CPTED-principerna gick att tillämpa på Tantolunden i Stockholm och var effektiva för att identifiera specifika riskområden som kunde förbättras för att öka tryggheten.

Genom teorin identifierades behovet av förbättrade underhåll, tydligare siktlinjer och bättre belysning. De hävdade även att vissa aspekter av parkens design kräver lokalanpassning, som parkens terräng, brist på avgränsningar och stora öppna ytor eftersom dessa bidrar negativt till tryggheten. Även om CPTED primärt är avsett att användas i urbana miljöer så menar författarna att den delvis kan anpassas till parkmiljöer men att en viss lokalanpassning krävs (Ceccato & Iqbal 2016).

3.3 Skapandet av offentliga rum

Ett samarbete mellan Malmö stad och Malmö universitet undersökte hur man skapar offentliga rum. Målet med undersökningen var att skapa inkluderande offentliga rum och genomfördes under perioden 2017-2018. Genom regelbundna intervjuer mellan forskare och tjänstepersoner ämnade undersökningen att diskutera hur offentliga rum skapas. Under möten diskuterades därmed utmaningar och strategier för att lösa utmaningar, utveckla och skapa en inkluderande stadsutveckling. Fokuset var social hållbarhet, trygghet, tillgänglighet och offentliga rum samt hur dessa används och utformas utifrån olika gruppers behov. Vid skapandet av inkluderande offentliga rum krävs det en förståelse för platsens sociala dimensioner såväl som platsens historia, hur den används och vilka grupper som påverkas av och använder platsen. Alla rum är inte neutrala och detta måste tas hänsyn till för att kunna få en ändring. Rapporten konstaterade även att inkluderingsarbetet kräver en kontinuitet och menar att det ska ses som en process istället för en slutprodukt. Således är det viktigt att inkluderingsarbetet inte enbart sker under planeringsfasen, utan att det även fortsätter som ett kontinuerligt arbete på platsen. Även medborgarnas delaktighet i processen kommer att spela en avgörande roll för en långvarig hållbarhet (Lakander & Ouis 2018).

4. Metod

I detta avsnitt presenteras studiens metod och metodologiska överväganden. Här redogörs studiens datainsamlingsmetod, etiska grunder, urvalsprocess vid val av informanter till intervju och bearbetning av insamlad empiri. Avsnittet avslutas med en genomgång av studiens trovärdighet.

4.1 Intervju

För att samla in det empiriska materialet har vi använt oss av fem kvalitativa intervjuer. En kvalitativ intervju handlar om att få insikt i personens känslor, uppfattningar och erfarenheter, oftast kopplat till yrkeslivet eller studier Larsen (2018, s. 137). Likt Larsen (2018) menar Alvehus (2019, s. 85) att intervju är ett sätt att komma åt tankar, känslor och uppfattningar kring ett ämne. Semistrukturerade intervjuer innebär att frågorna är strukturerade då den förhåller sig till studiens ämne. Däremot är semistrukturerade intervjuer flexibla då de ger utrymme för följdfrågor. Det innebär att intervjun bygger på förberedda frågor men tillåter följdfrågor och ger mer utrymme för informanterna att utveckla sina svar (Dalen 2015). Vi har utgått från samma frågor i alla intervjuer, däremot ställdes frågorna inte nödvändigtvis i samma ordning. Intervjuerna utgick från vår intervjuguide (se bilaga 1) vilket hjälpte informanterna att hålla sig till det tema vi ville täcka. Samtidigt gav den semistrukturerade intervjun oss möjlighet att ställa följdfrågor för att fördjupa oss i de specifika svar som informanterna gav.

4.1.1 Urval av informanter

Holme och Solvang (1997) menar att urvalet av undersökningspersoner är avgörande för en intervju och är viktigt för resultatet. Utifrån detta valde vi att intervju personer inom Eskilstuna kommun som arbetar med stadsplanering, trygghetsfrågor och brottsförebyggande åtgärder. Vi inkluderade även andra aktörer som samverkar med kommunen i dessa frågor för att få en bredare förståelse av arbetet. Samtliga informanter arbetade med stadsförvaltning, trygghet och/eller brottsförebyggande arbete på olika sätt. Utöver tjänstemän från kommunen deltog även en polis vilket bidrog med ytterligare insikter på samarbetet mellan polis och kommun.

Informanterna kontaktades genom mejl angående deltagande med en beskrivning av studiens syfte och hur eventuella uppgifter behandlas i studien. Samtliga blev informerade att deltagandet var frivilligt och deras rättigheter att dra tillbaka sina svar när som helst under studiens gång. Informanterna blev även informerade att studien följer GDPR-reglerna. De svar vi har fått av

informanterna kommer endast användas för att uppfylla studiens syfte. Därav refereras informanterna anonymt som informanter A, B, C, D och E.

4.1.2 Genomförandet av intervju

Intervjuerna genomfördes över digitala möten, mer specifikt, genom Teams. Fördelarna med att hålla intervjuerna digitalt var att det blev enklare för informanterna att anpassa sitt schema. Det var även tidseffektivt då varken vi eller informanterna behövde ta något transportmedel som tåg eller bil för att vara plats. Trots att det underlättar med logistiskt finns det också nackdelar med digitala intervjuer. Det kan vara svårare att läsa och uppfatta kroppsspråk samt ansiktsuttryck vilket kan påverka dynamiken i samtalet som vid ett fysiskt möte.

Intervjuerna med informanterna pågick mellan 30-60 minuter. Frågorna berörde trygghetsarbete i kommunen. Vi var båda med på alla intervjutillfällen men växlade mellan att ställa frågor och anteckna, detta gav oss möjlighet att ställa uppföljande frågor och ledde till mer djupgående samtal. Hade endast en av oss varit på intervjun hade man kunnat missa nödvändiga följdfrågor och informanternas tankegångar. Samtliga intervjuer spelades in för att senare transkriberas. Det finns flera fördelar med att spela in en intervju än att anteckna. Röstinspelning bidrar till att samtalet kan flyta på som en vanlig konversation utan att den som antecknar behöver ta pauser eller prata långsamt för att hinna anteckna. Alla vill inte nödvändigtvis bli inspelade, därför kan det vara bra att ha med dig ett anteckningsblock (Valentine 2005, s. 124). Informanterna blev informerade och fick i början av intervjun ge sitt samtycke till inspelning.

4.2 Observation

Utöver intervjuer genomfördes en observation i Fröslunda. Genomförande av observation kan variera beroende på vilket tillvägagångssätt som valts eller vad som ska observeras (Alvehus 2019). Observationer ger en direkt och detaljerad information om hur platsen används och upplevs i verkligheten. Det bidrar till en förståelse för hur den byggda miljön kan påverka människors beteende och känsla av trygghet. Resultatet av observationen ses som ett kompletterande underlag för att föreslå åtgärder som kan förbättra tryggheten och möjliggöra en mer socialt hållbar miljö (Larsen 2019, s. 146-147).

4.2.1 Genomförande

Observationen genomfördes den 4 december 2024 kl 18:00-19:00. Syftet med observationen var att undersöka hur den fysiska miljön i Fröslunda påverkar upplevelsen av trygghet, platsens

användbarhet och sociala interaktioner. Fokuset under observationen låg på att identifiera styrkor och svagheter i områdets utformning och användning. Därav undersöktes särskilt faktorer som belysning, underhåll, mötesplatser och människors rörelsemönster. Eftersom observationen utfördes under en sen eftermiddag när det var mörkt, kunde områdets belysning analyseras. Observationen var dold och icke-deltagande. Vid en dold observation är människorna på platsen omedvetna om att en observation pågår, vilket kan bidra till att de agerar på ett naturligt sätt. Det kan leda till att människorna på platsen agerar som vanligt och inte anpassar sitt beteende utifrån vad de tror förväntas av dem (Holme & Solvang 1997, s. 111-114). Vid skapandet av observationsguide (se bilaga 2) togs hänsyn till principerna inom CPTED-teorin. Det resulterade i att guiden strukturerades utifrån några av de principer som teorin lyfter fram, exempelvis tillgång, övervakning och aktivitetsstöd.

4.3 Dokumentanalys

Genom dokumentanalys granskas och analyserar en text för att få ut data som kan hjälpa i forskningsprocessen eller för att besvara forskningsfrågor (Aitkin 2005, s. 234). Holme och Krohn (1997, s. 134 - 135) betonar att en tolkning av en text innebär att man fastställer innehållet. Det innebär att både källans avsikter och hur mottagaren tolkar texter är intressant för att förstå källans innehåll. Våra källor består av vetenskaplig litteratur, såväl som planhandlingar och styrdokument hämtade från kommuner och myndigheter.

I en dokumentanalys kan det vara flera olika typer av texter som analyseras, allt från offentliga dokument som riksdagsrapporter och liknande eller privata dokument som brev och fotografier. Privata dokument kan ge insikt i både författarens perspektiv samtidigt som det kan ge en samhällelig kontext. Genom dokumentanalys går det att registrera och analysera olika delar i texten (Aitkin 2005, s. 234 - 235). I denna uppsats används dokumentanalys genom Eskilstuna kommuns översiktsplan (Eskilstuna kommun 2021), kommunens trygghetsberedning (Eskilstuna kommun 2024c) och samverkansöverenskommelse med polisen (Eskilstuna kommun 2024b). Genom att analysera dessa texter har vi hittat relevant information och kunnat identifiera kommunens strategier, prioriteringar samt mål. Det gav oss en förståelse av hur kommunen arbetar med ämnen som är relevanta för vår studie. .

4.4 Etiska reflektioner

Vid genomförandet av studien har vi övervägt etiska aspekter som är kopplade till insamling, analys och publicering av empiri utifrån att vi använt oss av intervjuer. Intervjupersonerna arbetar inom den offentliga sektorn, stadsplanering, trygghetsfrämjande och social hållbarhet i kommunen. Före och under intervjuerna genomfördes en genomgång av studiens syfte och upplägg. Informanterna informerades om att deltagandet var frivilligt och att de inte behövde svara på någon fråga om de inte ville. Larsen (2018) skriver om etiska dilemman som man ska ha hänsyn till under intervjuer och vid redovisning av empirin. Dessa etiska aspekter är viktiga att ha i åtanke vid intervjuer, till exempel anonymitet, att deltagandet är av fri vilja och deltagarna är medvetna om att de kan dra tillbaka sina svar.

Etikprövningslagen berör forskning som innebär koppling till människor, några punkter som tas upp i lagen är bland annat: krav på samtycke, krav på att bli informerad och krav på konfidentialitet. Krav på samtycke innebär att forskningspersonen har samtyckt till och fått information om att forskningen kommer användas till. Det berör även informationskravet som vi för att uppfylla gett deltagarna tydlig information om projektets syfte, deras roll i forskningen, samt hur resultatet kommer att användas. Informationen har presenterats på ett sätt som säkerställer att deltagarna förstår både projektets mål och sina rättigheter. För att säkerställa detta har vi anpassat informationen efter deltagarnas bakgrund och förutsättningar. Vi har även tillämpat konfidentialitetskravet genom att säkerställa att all insamlad empiri hanteras på ett säkert sätt och att identifierbara uppgifter anonymiseras i rapporten. Detta har varit särskilt viktigt i intervjuerna, där personliga uppgifter och åsikter kan uppfattas som känsliga (Dalen 2015).

4.5 Metodkritik

Endast en observation utfördes mellan kl 18 - 19:00 under en kall kväll den 9 december år 2024. Om observationen hade genomförts under en längre tid, under dagtid eller vid fler tillfällen, hade resultatet troligtvis blivit annorlunda. Detta är något vi har tagit hänsyn till vid resultatet av observationen och vid slutsatser. Det hade även varit lämpligt att tillfråga invånare i Fröslunda, alternativt genom enkätundersökningar eller öppna intervjuer, för att fånga deras upplevelser av platsen. Detta skulle kunna bidra till en mer fördjupad bild av platsens attityd av boende såväl som passerande. Däremot var syftet med observationen att fånga faktorer som kan skapa en trygghetskänsla och otrygg känsla, som belysning och skymd sikt.

4.6 Källor och källkritik

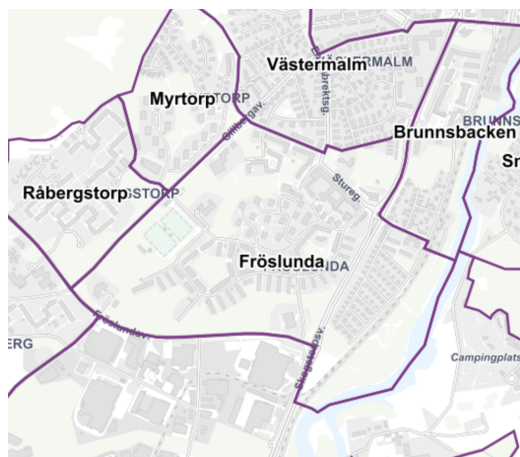
De källor som huvudsakligen använts i denna studie kommer från primära källor genom intervjuer och observationer samt sekundära källor hämtat från tidigare forskning, statliga myndigheter, styrdokument och nyhetsartiklar. Sekundärdata kan vara forskningsdata som andra har samlat in, men kan också vara andra typer av data, till exempel offentliga handlingar och nyhetsartiklar (Larsen 2018, s. 135). Det är viktigt att vara kritisk och uppmärksam oavsett var informationen kommer från. Clark (2005) menar att en stor del av sekundärdata som kommer från statliga myndigheter kan betraktas som pålitlig information men att det alltid är viktigt att vara källkritisk. Detta har tagit hänsyn till vid val av källor och när empiri väl har samlats in.

5. Resultat

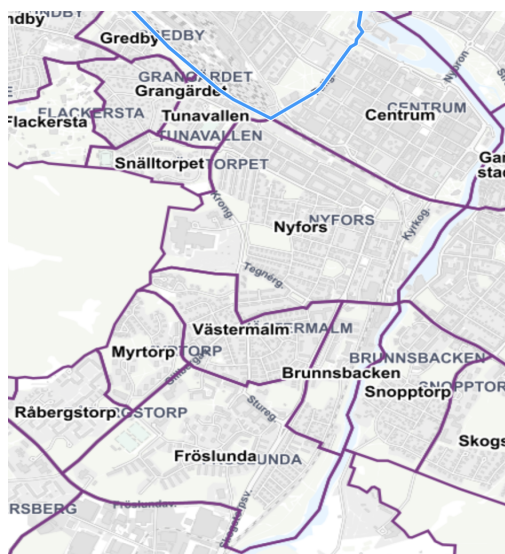
I detta avsnitt presenteras resultaten av den insamlade empirin genom kvalitativa metoder såsom intervjuer, observation i Fröslunda samt dokumentanalyser från Eskilstuna kommun. För att strukturera och tydliggöra resultaten indelat i olika teman. Den efterföljande analysen av resultaten presenteras separat i nästa avsnitt.

5.1 Fröslunda

Nedanför illustreras två kartor som visar Fröslundas geografiska område samt avståndet mellan Fröslunda och Eskilstuna centrum. Fröslunda ligger ungefär två kilometer från centrum och ingår i område sju. År 2023 bodde 7 141 personer, däribland områden som Myrtorp och Västermalm inräknat (Eskilstuna kommun 2023).

Figur 1. Fröslunda inzoomat. Hämtad från Eskilstuna kommun, Lantmäteriet MS2006/1416

Figur 2. Fröslunda och Eskilstuna centrum. Hämtad från Eskilstuna kommun, Lantmäteriet MS2006/1416

5.2 Eskilstuna översiktsplan

Eskilstuna kommuns översiktsplan antogs av kommunfullmäktige den 14 september 2021 och trädde i kraft den 19 oktober samma år. Planen syftar till att säkerställa en hållbar användning och utveckling av kommunens mark- och vattenresurser med särskild hänsyn till ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter. Den är digitalt tillgänglig och utformades genom en samrådsprocess där kommuninvånare, företag och lokala organisationer bidrog med sina synpunkter och idéer (Eskilstuna kommun 2023).

Planen tar upp kommunens arbete med "Vision 2030" där det presenterar sin vision för hur Eskilstuna ska vara år 2030. Vision 2030 omfattar tre huvudmål: "En hållbar livsstil", "Ett gott liv," och "Ett aktivt arbetsliv, modigt näringsliv." Dessa målbilder ligger till grund för Vision 2030 och anger hur Eskilstuna ska utvecklas för att vara en plats där invånarna kan leva ett gott och hållbart liv. Inom målbilden "Ett gott liv" betonas trygghet, social hållbarhet och en känsla av samhörighet. Detta är ett centralt element för att skapa ett samhälle där människor känner sig trygga och sedda. För att uppnå detta strävar kommunen efter att utveckla säkra och tillgängliga offentliga miljöer genom att planera för attraktiva platser, förbättrad belysning och siktlinjer samt genom att uppmuntra social interaktion (Eskilstuna kommun 2021).

Delmålet "Ett gott liv" fokuserar på hur kommunen integrerar trygghets- och säkerhetsaspekter i den fysiska planeringen. Detta arbete är i linje med Agenda 2030 och de globala målen. Eskilstuna fokuserar bland annat på social hållbarhet och tar upp trivsamt och hur invånarna ska känna sig trygga. Dessutom betonar kommunen vikten av att skapa miljöer som är fria från brottslighet och som stärker invånarnas trygghetskänsla. Detta omfattar såväl design av offentliga ytor som strategier för att minska otrygghet. Denna strategi innefattar allt från åtgärder som bättre belysning till ökad närvaro av ordningsvakter och poliser på strategiska platser. En annan viktig aspekt är den långsiktiga utvecklingen av bostadsområden där kommunen vill skapa en blandning av bostäder, arbetsplatser och samhällsservice som stärker den sociala sammanhållningen och bidrar till en tryggare stad och kommun (Eskilstuna kommun 2023).

5.3 Eskilstuna - Trygghet och brottsförebyggande arbete

Eskilstuna kommun strävar efter att trygghet i det offentliga rummet ska vara grundläggande. Kommunen och Polisen har under flera år arbetat med en samverkansöverenskommelse för att stärka brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete (Eskilstuna kommun 2024b).

Kommunstyrelsen har också tillsatt en trygghetsberedning som har till syfte att arbeta med att utveckla tryggheten i hela Eskilstuna. Särskilt fokus ligger på ett socialt och ekonomiskt perspektiv där prioriterade stadsdelar skall lyftas. Beredningen arbetar med trygghet och strategisk stadsutveckling ska bedrivas effektivt och nå uppsatta resultat och effekter. (Eskilstuna kommun 2024c)

Kommunen och polisen har under tidsperioden 2024-2027 kommit överens om en samverkansöverenskommelse. Detta initiativ är en strategi för att skapa ett tryggare och mer socialt hållbart Eskilstuna. Huvudmålet med överenskommelsen är att reducera kriminalitet och socioekonomiska problem i utsatta områden samt jobba emot ett Eskilstuna utan utsatta områden (Eskilstuna kommun 2024b).

För att nå det övergripande målet arbetar polisen och kommunen utifrån fyra olika fokusområden. Det första fokusområdet handlar om att minska skjutningar och grovt våld. Målsättningen är att bekämpa våld inom kriminella nätverk och mäns våld mot kvinnor. Genom att implementera åtgärder för att förebygga våldsamma miljöer vill kommunen och polisen kunna minska antalet våldsbrott och därigenom öka tryggheten i samhället. Det andra fokusområdet syftar till att förhindra rekrytering av barn och unga till kriminalitet. Genom tidiga insatser och samarbete kring individer i riskzonen. Kommunen och polisen vill bryta den negativa spiral som lockar unga till kriminalitet. I det arbetet fokuserar de för att nå ungdomar på deras plan med fritidsaktiviteter och liknande.

Det tredje fokusområdet: Trygga det offentliga rummet. Innebär att kommunen och polisen aktivt arbetar med att skapa en ökad känsla av trygghet i offentliga miljöer. Genom gemensamma insatser för att förbättra belysning, öka synligheten av myndighetspersoner och samarbeta med lokala aktörer. Kommunen strävar efter att skapa tillgängliga och trygga rum där människor kan röra sig utan rädsla. Det fjärde fokusområdet: Bekämpa systemhotande brottslighet, såsom välfärdsbrott. Målet är att säkra att Eskilstunas samhällsstruktur förblir förtroendeingivande. Genom att etablera rutiner för att främja en kultur där medborgare vågar anmäla och vittna om

brott, hoppas kommunen och polisen minska brottens inverkan på samhället (Eskilstuna kommun 2024b).

Utöver de fyra delmålen arbetar även kommunen i samarbete med både Polisen, näringslivet och olika organisationer med EST, Effektiv samordning för trygghet. Kommunen nämner att det är en metod som utifrån ett kunskapsbaserat arbetssätt, strukturerar och samordnar insatser mot otrygghet. Där huvudfokus är på brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Målsättningen som finns med EST är att minska otrygghetsskapande händelser, processer och platser, för att utifrån det kunna öka tryggheten hos människor genom brottspreventiva och trygghetsfrämjande insatser innan problem uppstår eller när det uppstår (Eskilstuna 2024b).

5.4 Utsatta områden - Stadsläkning

Under intervjuerna diskuterades Eskilstunas utsatta områden, hur kommunen arbetar med områdena och vad de vill åtgärda. Intervjuerna berörde hur kommunen arbetar med dessa områden och vilka planer som finns för deras utveckling. Informanterna lyfte fram att det är en svår fråga som involverar flera olika aspekter som måste tas i hänsyn till arbetet för att öka trygghet. Ett återkommande begrepp var *Stadsläkning*, vilket innebär att kommunen vill minska barriärer och sammanlänka områden samt stadsdelar för att minska sociala klyftor. Stadsläkning som strategi syftar till att koppla samman den fysiska planeringen, social hållbarhet och trygghet.

Enligt informant C och D är en del av stadsläkningsprocessen att bygga nya bostäder i prioriterade områden för att skapa en mer blandad bebyggelse och minska segregationen. Det nämndes också att kommunen satsar på att utveckla parker och torg för att skapa attraktiva mötesplatser där människor från olika bakgrunder kan mötas och interagera. Informant B säger att stadsläkningen är en av de viktigaste åtgärderna som Eskilstuna kan arbeta med i ett långsiktigt perspektiv för en ökad trygghet i kommunen. Informant D menar däremot att stadsläkningen handlar om att ta bort och minska barriärer, både sociala och infrastruktur för att läka staden och säger att Eskilstuna idag planerar byggnadsprojekt. Samtliga informanter förklarade stadsläkning som ett initiativ från kommunens sida med fokus på att främja hållbar stadsutveckling.

5.5 Fysisk miljö och trygghet

Trygghet i relation till den fysiska miljön i kommunen var ett ämne som behandlades under intervjuerna. Vi bad informanterna att beskriva vad de själva ansåg bidrar till att en plats upplevs som trygg. Samtliga informanter lyfte fram belysning, avsaknad av dold sikt, underhåll av miljö och mänsklig närvaro på platsen. Informant C tog till exempel upp att det bör finnas öppna ytor, få skymda vrår och en bra belysning för att ge en överblick av området. Informant C betonade också vikten av styrkan på ljuset, om det blir för starkt eller för mörkt kan känslan av otrygghet förstärkas eller försvagas. Även bredden på gångbanan ska inte vara för bred eller smal, då folk ska kunna mötas på platsen och få plats. Grönskans placering och utseende var även viktiga aspekter, exempelvis vart ska man sätta en buske som kan skymma sikten. Informant C menar också att hur platsen är omskött har betydelse för upplevelsen, saker som nedskräpning och klotter kan upplevas som otrygg då det indikerar att ingen bryr sig om platsen.

Informanterna C och E poängterar att den mänskliga närvaron är en nyckel till att få en tryggare miljö. Rörelse och naturlig övervakning tar även informanterna A, B och D upp som viktiga faktorer för tryggheten och förklarar att trygghetsvandringar och nattvandrare har genomförts som åtgärder. Informant A menar även att när kommunen gör tillsyner eller är ute och representerar kommunen, fungerar de som att det är samhällets ögon:

Vi gör övriga tillsyner ute. När någon är ute och representerar kommunen eller staten, är man ju "samhällets ögon" och man upptäcker för att man rör sig i samhället. (Informant B)

En ytterligare aspekt som framkom under intervjuerna var de olika informanternas inställning och relation till trygghet. Som tidigare nämnt, fick samtliga informanter förklara vad trygghet är för dem samt hur trygghet integreras i deras arbete. Informant D förklarade att inom de området hen arbetar med bidrar man med att bredda perspektivet på trygghet:

Vi pratar om det bredare begreppet trygghet, om tillit, ekonomiska förutsättningar och möten mellan människor. (Informant D)

Det lyftes även fram av informant C att det ibland kan uppstå intressekonflikter när det gäller trygghets- och brottsförebyggande arbete på grund av personliga åsikter. Exempelvis, finns det flera perspektiv att ta hänsyn till vid trygghetsarbetet. Informant D tog även upp att det är relevant att utgå från ett genusperspektiv eftersom kvinnor och män kan uppleva en plats olika. Genom detta menade informant D att en plats som en man anser vara trygg, kan en kvinna anse att platsen är otrygg.

5.6 Kommunens arbete

Som tidigare nämnt infördes en ny lag år 2023 som innebär att kommuner ges mer ansvar för brottsförebyggande arbete i kommuner. När vi frågade informanterna hur denna lag påverkat deras arbete i Eskilstuna var samtliga svar snarlika. Informant A, C och D berättar att eftersom Eskilstuna redan arbetat med brottsförebyggande strategier påverkas inte deras arbete så mycket utan lagen var främst till för kommuner som inte hade en strategi för detta. Informant A fortsätter med att berätta att en sak som förändrades med lagen är att det nu finns tydliga riktlinjer för att kommunen ska följa upp på arbeten och fall. Även informanterna B, C och E nämner likt informant A att det blivit tydligare riktlinjer för uppföljningar. Informant B berättar om hur det blivit tydligare, hur allt ska återkopplas och rapporteras, att det har blivit en tydligare riktlinje.

Informanterna C och E berättar också om hur mötesplatser är av vikt för att kunna skapa en naturlig övervakning för dessa utsatta områden. Området Fröslunda har flera olika projekt för att skapa fler mötesplatser. Bland annat tar informant A och B upp en dansbana som har byggts i Fröslunda där unga tjejer varit med i processen att skapa dansbanan. Dansbanan stod klar under hösten 2024 och både informant A och B berättar att det har setts en ökad aktivitet på platsen efter invigningen. De förklarar att kommunen hoppas på att det är en trend som kommer att fortsätta. Även Informant C lyfte fram ett projekt med mötesplatser i Årby. Liket dansbanan, integrerades konstverk runt området för att skapa fler mötesplatser och samlingspunkter. Även i Årby var målet med mötesplatsen att rusta upp området, skapa nya funktioner för att öka den mänskliga närvaron och skapa fler sociala interaktioner. Genom en ökad naturlig övervakning och god belysning menar informant C att platsen upplevs som mer trygg:

[...] Att man ska känna sig trygg och naturlig övervakning i form av liksom fönster, god belysning och funktioner som gör att det är människor som rör sig på den här platsen. (Informant C)

Även informant E berättar att kommunen arbetar med utifrån olika teorier och metoder för att skapa tryggare platser. Exempelvis, nämner informant E hur Jane Jacobs "ögon på gatan" blir en direkt och indirekt utgångspunkt vid trygghetsplanering, speciellt när det gäller att öka den mänskliga närvaron:

Jane Jacobs liksom syns det är väl alltid ett grundkoncept vi har med oss. Att man ska känna sig trygg och naturlig övervakning i form av liksom fönster, god belysning och funktioner som gör att det är människor som rör sig på den här platsen. (Informant E)

Trots att inte alla informanter specifikt nämner Jacobs, nämner samtliga naturlig övervakning och sociala interaktioner som faktorer som bidrar till en upplevelse av trygghet.

Flera av informanterna A, B, C och E tar upp samarbeten både inom den interna organisationen samt externa, som polisen och föreningar. Informanterna B och E menar att ett starkt samarbete mellan flera aktörer är nödvändigt för att i längden öka tryggheten i kommunen. Samtidigt förklarar informant B att det finns ett tydligt arbete mellan kommun, polis och andra aktörer. Vidare förklarar informant B att polisen i vissa fall rekommenderar områden som kommunen kan behöva granska. Informant D menar att polisen också är viktig både på en strategisk nivå och för att polis närvaron kan öka trygghet.

5.7 Social Hållbarhet

Informant D och E berättar att social hållbarhet är en viktig del av arbetet för att arbeta brottsförebyggande och för att främja trygghetsarbetet. Förutom att skapa mötesplatser och få fler människor att vistas ute, arbetar kommunen med att fokusera på skolungdomar. Det här förklarar både informant E och D som ett arbete, där kommunens mål är att fånga upp attityder och åsikter redan hos unga invånare.

Förutom att skapa nya mötesplatser lyfte samtliga informanter andra faktorer som kommunen arbetar med. Till exempel lyfte Informant D och E att brottsförebyggande - och trygghetsarbete fokuserar på att fånga invånarnas åsikter och attityder till olika platser. Genom det menade informant E och D att i arbetet för att skapa ett mer socialt hållbart samhälle, vill kommunen även inkludera och samla in unga invånare, som skolungdomars, åsikter. Genom utbildning och kunskapsutbyte med unga och barn menar kommunen att det blir ett brottspreventivt arbete. Detta är även något som informant A nämnde under intervjun:

Tidigt, tidigt, fånga personerna som man kan tänkas fara iväg in i kriminalitet, eller något som inte är bra i alla fall. Det är väldigt mycket. Med tidigare menar jag skola och föräldrar. Det gäller att lägga resurserna där, för att det finns oerhörda utmaningar där.
(Informant A)

Informant A menar att fler resurser bör läggas på skolan samt till föräldrar för att motverka att unga faller in i det kriminella livet. Detta hävdar informanten vara en av flera lösningar inom det brottsförebyggande arbetet kommunen arbetar med.

När vi frågade om arbetet mellan kommun, polis och andra aktörer svarade informanterna att kommunen och polisen har ett bra strukturerat samarbete när det gäller specifika områden. Vissa av informanterna var mer nöjda med en ökad polishärvaro för att skapa tryggare platser, medan andra som exempelvis informant D inte var lika nöjda med tillvägagångssättet. "Jag skulle alla dagar i veckan säga att en pedagog på en öppen skola är bättre än polis på öppen plats" (Informant D). Detta liknar dels det som informant A tidigare nämnde angående att lägga resurser på skolor och ungas föräldrar.

Samtliga informanter ansåg att en tillit mellan statliga instanser och invånare är viktigt för att skapa ett hållbart samhälle. Därav är invånarna en viktig del av processen för att skapa trygga samhällen och arbeta brottspreventivt. Informant D lyfte fram att:

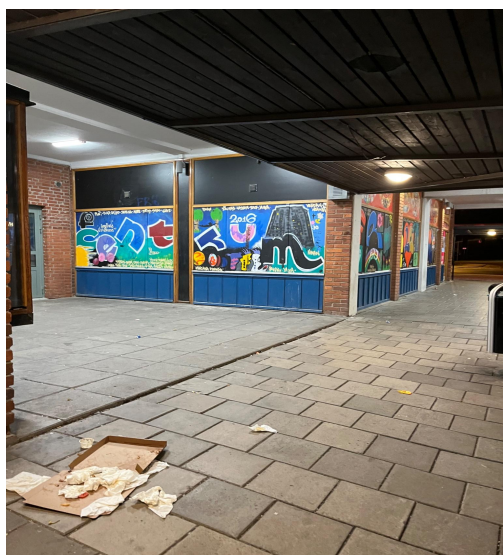
Invånare är förutsättningen för att vi ska skapa trygghet. Därför finns ett nätverk och tillit bland invånarna. Genom trygghetsvandringar och drift team som gör inventeringar och fixar i staden får vi koll på hur vi ska arbeta med staden. (Informant D)

Vidare, lyfte informant D hur kommunen har stora utmaningar när det kommer till att skapa en socialt hållbar stad;:

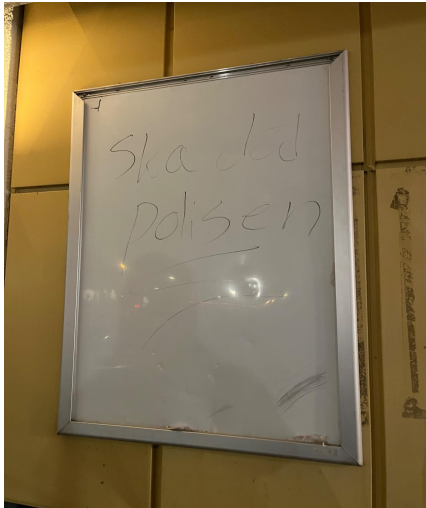
“Vi har haft väldigt stora utmaningar och problemet med det där blir ju att vi haft det under lång tid. Problemet är att det är ingenting som vi kan fixa. Vi måste vara medvetna om det . Det måste genomsyra väldigt många saker och det vi gör och det måste ta tid, det är ju den absolut största utmaningen. Särskilt också nu är det mycket från senaste åren har det bara handlat om att sätta hårt mot hårt mot kriminella nationellt. (Informant D)

5.8 Observation i Fröslunda

Under avsnittet “Bilaga” återfinns den observationsguide som vi har använt som stöd under observationen. Observationsguiden presenteras i **Bilaga 2**, där de aspekter och frågor som låg till grund för våra observationer tydligt framgår. Nedanför illustreras tre bilder från observationen i Fröslunda där klotter och nedskräpning förekom. Under observationen noterade vi att majoriteten av området hade en fungerande belysning. Däremot fanns det mörkare platser, speciellt bakom skolor, centrumet och längre in i bostadsområden. Underhållet skiftade, en stor del av området var rent och välskött. Det fanns däremot ställen inne i centrum som hade fasader med mycket klotter och där det var nedskräpat.

Figur 3. Nedskräpat område i Fröslunda. Foto: Ny Figur 4. Klotter utanför en kiosk i Fröslunda. Foto: Broman

Bilderna illustrerar tre delar av Fröslunda centrum med en del klotter och nedskräpning. Precis bredvid MatNära, butiken i centrum, stod det på en tom plansch "Ska död polisen". Detta var något vi reflekterade över som en aning otryggt då det visar på en negativ syn på polisen i området med ett budskap som kan betraktas som otryggt.

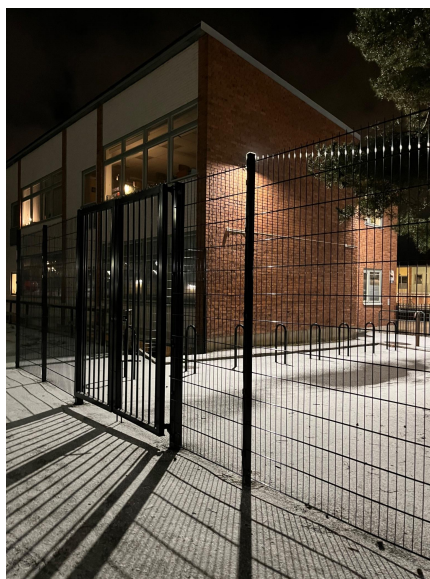
Figur 5. Plansch utanför MatNära. Foto: Ny

5.8.1 Öppna ytor och mötesplatser

Flera av områdena erbjuder en god sikt över området. Speciellt i centrumet och runt om centrumet vid vägar. Det finns en del skymda områden och betydligt mörkare platser. Däremot ger den goda överblicken en känsla av en öppen plats, trots att vissa delar är mer tätbebyggda. Vi undersökte möjligheten till naturlig övervakning i området, exempelvis genom fönster mot gångstråken och centrum. Även om det finns flera fönster mot gatorna noterade vi att flera hade sina persienner nere, förmodligen för att minska insynen och för att det hade hunnit bli mörkt. Däremot noterade vi att det finns en naturlig övervakning, speciellt då flera bor inom området och har fönster med utsikt mot gator och utemiljöer.

Det finns fler stråk där enbart cyklister och fotgängare kan använda platsen. Speciellt runt om i centrum och vid skolorna. Däremot har bilister möjlighet att köra runt området. Vägarna är tillgängliga för alla och man ser tydligt där man har markerat att folk inte ska gå, exempelvis via galler eller stängsel vid olika fastigheter, till exempel Engelska skolan och ett lägenhetshus i centrum.

5.8.2 Fysiska hinder

Vi noterade tydliga avgränsningar, genom stängsel och grindar i området. Det var tydligt att privatskolan, Engelska skolan, reglerar vilka som får vistas i området genom stängsel och grindar. Det fanns några områden, stråk, som hade tydliga markörer att polisen övervakade med kamera. Vi noterade även en polisbil som körde runt i området. Det visar på en närvaro av polis både fysiskt såväl som digitalt.

Figur 5. Stängsel utanför en skola i Fröslunda. Foto: Broman & Ny (2024)

5.8.3 Mänsklig närvaro och belysning

Vissa platser i området var mörkare, men majoriteten av området hade fungerande belysning. Det var mer upplyst än mörkt. Även om det fanns mörka och skymda områden så var dessa områden främst runt baksidan av verksamheter, till exempel skola och butiker, men också ju längre man gick in i bostadsområden. Vissa gångstråk omgavs av byggnader, var mörka och hade grönska som bidrog till fler skymda vrår.

Under tiden vi observerade var området inte så välbesökt. Vi förväntade oss att fler människor skulle vara där med tanke på att det var en vardagskväll. Närvaron av flera kiosker och en matbutik förstärkte vår förväntan, då såna platser ofta drar till sig besökare. Den låga aktiviteten på platsen kan dels förklaras av det kyliga vädret, som sannolikt gjorde att färre människor vistades utomhus, och dels av att många kan ha ätit middag vid den aktuella tidpunkten. På torget fanns det en mötesplats som var vid tillfället stängt.. Efter observationen noterade vi att mötesplatsen har reglerade öppettider och erbjuder flera aktiviteter samt även ett café. Det finns även mötesplatser som lekparkar i närliggande områden och tillgång till en skogsduge. Det fanns olika verksamheter i området, bland annat en butik, Matnära Fröslunda centralt, flera caféer och ett bageri i centrum. Det fanns flera kiosker i Fröslunda och även tre skolor, varav en var en förskola.

Folk passerade främst området för att handla, efter att ha handlat eller för att gå någonstans, alternativt hem eller till närliggande busshållplatser. De som vistades i området var oftast ensamma, några gick i par eller i mindre grupper. Vi noterade några som stod själva bakom centrumet där det var lite mörkare, men inget som gjorde att vi kunde dra slutsatsen att folk vanligtvis samlas där. Utöver det var det mest rörelse på parkeringen utanför matbutiken MatNära och nära busshållplatsen utanför MatNära.

Vissa delar av området var betydligt mörkare vilket ger en känsla att man kanske inte bör gå där ensam. Det är däremot vår subjektiva känsla och behöver inte överensstämma med andras åsikter. Eftersom matbutiker och kiosker är placerade som de är, upplevs ändå området som relativt tryggt då människor arbetar och gör ärenden där. Platsen upplevs därav inte som en ödelagd plats.

Vi reflekterade även att ett bättre underhåll av fasader, klotter och nedskräpning kan skapa en mer estetisk miljö och bidra till att fler vill besöka platsen. Vissa fasader hade även behövt ett bättre underhåll. Det samma gäller de platser där belysningen inte är lika effektiv som i andra områden. För att bidra till en mer social interaktion hade nya parkbänkar, en upprustad lekpark och en mer estetisk miljö kunna vara föreslagna åtgärder för en mer upplevd trygg miljö.

6. Analys

Analysen kopplar samman den insamlade empirin, tidigare forskning och studiens teoretiska utgångspunkter som CPTED, Jane Jacobs och Tuans teori om platskänsla. Avsnittet redogör även för hur trygghet påverkas av både den fysiska och sociala miljön.

6.1 Trygghetens samspel: Fysisk miljö, sociala faktorer och kommunens arbete

Observationen i Fröslunda visar att aspekter som belysning, överblickbarhet och underhåll av miljön är centrala för trygghetsupplevelsen, vilket även framkom tydligt i intervjuerna. Där mörka och skymda platser, bakom byggnader eller täcks av buskage och annat som täcker sikten, kan bidra till en känsla av otrygghet. Tidigare forskning, såsom de som presenteras av Listerborn (2002) och Sandberg et al. (2021), ger värdefulla insikter hur trygghet inte bara påverkas av fysisk design utan även av sociala interaktioner. Enligt CPTED:s principer kan väl utformade offentliga utrymmen minska brott och öka trygghetskänslan.

Det framkom i intervjuerna att enbart tekniska lösningar, som förbättrad belysning, inte är en tillräcklig lösning. Detta liknar tidigare studier som belysning av Chalfin et al. (2021) om belysning och brott i Chicago där belysning visade sig kunna flytta brottslighet snarare än helt ta bort den. Kameraövervakning uppfattades inte heller som en fullgod åtgärd. Istället menade man att ju mer människor det rörde sig på en plats, desto tryggare upplevdes platsen. Det indikerar på vikten av att kombinera flera åtgärder för att skapa en trygg miljö där människor vill vara på platsen. God belysning kan exempelvis främja ökad rörelse i området, vilket i sin tur skapar en naturlig övervakning då människor befinner sig på platsen. Denna naturliga övervakning där människor kan ersätta kameraövervakning genom att både förebygga brott och förstärka trygghetskänslan. Detta är särskilt relevant kopplat till Jane Jacobs idé om "ögon på gatan", där naturlig övervakning och social interaktion betraktas som avgörande faktorer.

Influenser av Jacobs (1961) teori och CPTED-principerna (Ceccato & Iqbal 2016) återspeglas i de strategier kommunen arbetar med. Ett konkret exempel är mötesplatsen i Fröslunda centrum, som både erbjuder aktiviteter för invånarna och ger liv till centrumet. Denna typ av mötesplats, med bland annat ett café, jobbcentrum och ett bibliotek, blir ett nav av möjligheter för utbildning, socialt utbyte och sysselsättning. Utifrån CPTED-principerna skapar det en känsla av ägandeskap vilket kan minska skadegörelse och bidrar till en ökad ansvars känsla, där invånarna blir mer benägna att ingripa vid incidenter. Utöver mötesplatsen i Fröslunda centrum är dansbanan ett exempel på en ny mötesplats. Vid framtagandet av dansbanan blev unga invånarna

inbjudna till att delta i planeringen av dansbanan. Genom att involvera lokalsamhället i planeringen och utformningen stärks även känslan av ägandeskap.

Kommunens arbete med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder framstår som strukturerat och målinriktat. Samverkan mellan kommunen, polisen och andra aktörer är avgörande för att hantera de komplexa utmaningarna i utsatta områden. Samarbete mellan kommun och polis har stärkts genom den samverkansöverenskommelser som finns. Samverkansöverenskommelsen har fyra delmål, varav det tredje delmålet handlar om att skapa trygga offentliga rum och ligger till grund för insatser som EST och trygghetsvandringar. Dessa initiativ visar på vikten av att integrera fysiska, sociala och strategiska insatser för att skapa en långsiktig och hållbar förändring.

Kommunens användning av flera strategiska verktyg, såsom översiktsplanen och Vision 2030, visar på en helhetssyn där trygghet integreras i både fysisk planering och sociala insatser. Genom att involvera lokala aktörer och invånare i arbetet skapas en bredare förankring och en känsla av delaktighet, vilket enligt CPTED (Ceccato & Iqbal 2016) kan bidra till ökad territorialitet och ansvarstagande för offentliga platser.

Trots den nya lagen om kommunens brottsförebyggande ansvar som trädde i kraft år 2023 menar informanterna att kommun och polis sedan länge har arbetat med brottsförebyggande arbete i fysisk såväl som strategisk planering. Detta syns även i tidigare dokument, där kommunen betonar den pågående samverkan med polisen för att skapa trygghet och reducera kriminalitet.

6.2 Platskänsla och trygghet i Fröslunda

Tuans teori om plats och rum belyser hur individer skapar emotionella kopplingar till platser baserat på sina erfarenheter. Detta blir tydligt i Fröslunda, där butiker och skolor upplevs som tryggare på grund av aktiviteter, belysning och god överblick, medan mörkare gångstråk bakom byggnader upplevs som mer folktomma och därmed otrygga. Observationen visade också tecken på förfall, som slitna fasader, klotter och nedskräpning, som kan förstärka känslan av otrygghet. Detta går att koppla till tidigare teorier som "Broken Windows Theory" (Wilson & Kelling 1982) som menar att klotter och nedskräpning signalerar att ingen tar hand om området. När ingen tar hand om området, ökar risken att brott begås på platsen då man antar att inga konsekvenser kommer att ske. Detta noterades även under observationen, där vissa delar av området hade mycket klotter på fasaderna och skräp låg på marken.

Tuans (1977) koncept om platskänsla kan bidra till att förstå hur invånarnas relation till Fröslunda kan påverka deras upplevelse av trygghet. Eftersom platskänsla är starkt kopplad till individens minnen, känslor och erfarenheter av en plats, är mötesplatser som dansbanan en central roll i att skapa en positiv platskänsla. När invånarna känner att de har en personlig koppling till platsen, och att den är viktig för deras sociala liv, förstärks invånarnas känslomässiga band till området. Detta liknar principen territorialitet utifrån CPTED-teorin. Genom att främja en känsla för platsen med goda minnen och sociala interaktion kan invånarna få en ansvarskänsla och därav bli benägna att värna mer om platsens rykte såväl som utformning. Satsningar som dansbanan i Fröslunda och andra projekt med mötesplatser belyser hur kommunen aktivt försöker skapa miljöer som inte bara minskar risken för brott utan också stärker den sociala sammanhållningen. Informanterna underströk vikten av att kombinera fysiska förbättringar, såsom bättre belysning och överblickbara miljöer, med insatser som engagerar invånare och skapar naturlig övervakning, vilket är i linje med Jane Jacobs teori om "ögon på gatan" som förespråkar den naturliga övervakningen (Jacobs 1961).

Det är tydligt att trygghetsarbetet inte bara handlar om att åtgärda brottslighet utan också om att stärka förtroendet mellan kommunen och dess invånare. Genom strukturerad samverkan, långsiktiga strategier och medvetenhet om platsens sociala och fysiska dimensioner arbetar kommunen mot en framtid där trygghet ska vara en självklar del av Eskilstuna. Detta arbete visar på vikten av att integrera forskning, teori och praktisk erfarenhet för att möta de utmaningarna i dagens stadsmiljöer.

6.3 Upplevd trygghet

Den upplevda tryggheten är en central aspekt som varierar beroende på faktorer som kön, individuella erfarenheter och upplevelser. Informant D nämnde att kvinnor och män kan uppleva rädsla samt trygghetskänslor olika, vilket kan kopplas till en bredare diskussion om genus och trygghet. Likt Navarrete et al. (2021) lyfter informant D upp genus som en faktor att ta hänsyn till vid trygghetsarbete och brottsförebyggande åtgärder. Även informant C lyfte upp intressekonflikter vid trygghetsfrågor eftersom det finns flera olika perspektiv på vad som är tryggt och otryggt. Dessa faktorer kan vara sociala förhållanden som nämns i Listerborns (2002) studie om trygghet och kön som Navarrete et al. (2021) tar upp.

Som tidigare nämnt, undersökte Button (2006) varför invånare i Storbritannien var oroliga och upplevde känslor av otrygghet trots att brottsligheten minskade. De visade sig att faktorer som

polisnärvaro och medierapportering bidrog till dessa känslor. Detta kan vara ett problem även i Fröslunda eftersom kommunen och polisen har ökat polis närvaron i området, genom kameraövervakning, fler poliser på plats och tillfälliga visitationszoner. Även medierapportering som Button (2006) nämner kan vara en bidragande faktor till att invånarna och förbipasserande uppfattar området som mindre tryggt. Eftersom Fröslunda är ett utsatt område finns det därmed risk att det framställs som ett socialt problematiskt och kriminellt område. Detta kan bidra till en negativ attityd till platsen vilket kan påverka den upplevda tryggheten. Om media enbart framhäver de negativa aspekterna av ett område kan det leda till att invånarna börjar uppfatta en tidigare trygg plats som otrygg.

6.4 Stadsläkning som strategi

Stadsläkning som kommunen själva myntat som uttryck berör både sociala och fysiska delar som skall bidra till ett enat Eskilstuna. Kommunens översiktsplan och vision 2030 som strävar efter en kommun med en sammanflätad befolkning där man ska känna sig trygg. Vilket också framgår tydligt i intervjuerna hur det tydligt finns en plan samt en medvetenhet till problemen som kommunen idag ställs emot. Informant E berättar hur teorierna används i det praktiska arbetet och hur stadsläkning är en del av en större strategi för att minska segregation och öka tryggheten. Informanten lyfter att principer från CPTED och Jane Jacobs (1961) ofta finns med som underliggande koncept i planeringen, även om de inte alltid uttryckligen nämns. Exempelvis framhålls vikten av naturlig övervakning, mänsklig närvaro och en väl genomtänkt fysisk gestaltning som centrala inslag i stadsläkningen. Genom att skapa mötesplatser och förbättra infrastruktur mellan områden strävar kommunen efter att inte bara förbättra den fysiska miljön utan också stärka de sociala banden mellan invånarna.

Denna medvetna koppling mellan teori och praktik illustrerar hur kommunen arbetar långsiktigt för att uppnå en vision om ett mer sammanhållet och tryggt Eskilstuna. Stadsläkning blir därmed inte bara en teknisk lösning utan också en process som syftar till att skapa en känsla av gemenskap och inkludering, vilket kan bidra till att bryta den negativa spiral som ofta präglar utsatta områden. Därav blir stadsläkningen ett effektivt verktyg i strävan efter att bygga en stad där alla invånare känner sig trygga, välkomna och delaktiga i den gemensamma utvecklingen vilket även är ett mål i kommunens Vision 2030.

7. Slutsats

Syftet med studien har varit att undersöka den fysiska miljöns påverkan på trygghet och kriminalitet. Vidare har syftet varit att undersöka kommunens trygghets- och brottsförebyggande arbete. Genom att analysera de insatser som gjorts i området med stöd av både teoretiska ramverk och empiriskt material framkommer flera slutsatser som kan vägleda framtida trygghetsarbeten i utsatta områden.

På vilket sätt samverkar den fysiska miljön med faktorer som kriminalitet och trygghet för att påverka invånarnas upplevelse av trygghet och säkerhet i Eskilstuna?

Den fysiska miljön och sociala faktorer är starkt sammanlänkade i att forma invånarnas upplevelse av trygghet. Studien visar att väl utformade offentliga miljöer med god belysning, öppna siktlinjer och underhållna ytor har en positiv inverkan på trygghetskänslan. Dessa faktorer signalerar att området är omhändertaget och minskar möjligheten för brottslighet att ske obemärkt. Dock finns det en risk att brottsligheten flyttas till andra platser, vilket utgör en utmaning att bygga bort genom fysisk planering. Däremot bidrar mötesplatser och områden som uppmuntrar social interaktion till att skapa en naturlig övervakning, där mänsklig närvaro avskräcker brott och stärker den sociala sammanhållningen.

Det framgår också att faktorer i den fysiska miljön som mörker, dåligt underhåll eller skymd sikt, förstärker känslan av otrygghet även i områden med låg faktisk brottslighet. Denna känsla kan förstärkas ytterligare av medias rapportering vilket kan påverka invånarnas upplevda trygghet. Kombinationen av dessa faktorer belyser hur kriminalitet, trygghet och invånarnas upplevelse påverkas av både konkreta förbättringar i den fysiska miljön och en starkt social gemenskap. Det är även viktigt att ha i åtanke även hur aspekterna påverkar kvinnor och män olika, då trygghet och rädsla kan uppfattas olika beroende på kön.

Kommunens strategiska arbete, där fysiska åtgärder som bättre belysning kombineras med sociala initiativ som trygghetsvandringar och skapandet av mötesplatser, visar på vikten av att integrera dessa insatser för att skapa en långsiktig trygghetskänsla. Detta arbete, förankrat i teorier som CPTED och Jane Jacobs "ögon på gatan," understryker att trygghet i Fröslunda är en produkt av både den byggda miljön och det sociala livet som den möjliggör. Studien visar att både platsens gestaltning och människors närvaro spelar en avgörande roll för invånarnas

upplevelse av trygghet. Denna belyser hur den fysiska miljön samverkar med trygghetsfrågor och kriminalitet.

Hur arbetar kommunen med trygghetsskapande åtgärder och brottsförebyggande insatser?

Eskilstuna kommun använder en kombination av strategiska, fysiska och sociala insatser för att främja trygghet och förebygga brottslighet. Kommunens arbete är förankrat i långsiktiga strategier som kopplar samman fysisk planering med social hållbarhet och samverkan mellan olika aktörer, såsom polisen och invånarna själva.

Kommunen arbetar med åtgärder som förbättrad belysning, underhåll av offentliga ytor och skapandet av mötesplatser som främjar social interaktion och mänsklig närvaro. Projekt som dansbanan i Fröslunda och Effektiv Samordning för Trygghet (EST) är exempel på initiativ som stärker gemenskapen och ökar den naturliga övervakningen, vilket i sin tur skapar en tryggare miljö. Stadsläkning, en strategi som syftar till att minska barriärer mellan stadsdelar och öka integrationen, används också som ett centralt verktyg för att motverka segregation och social utsatthet. Kommunen lägger stor vikt vid att involvera invånarna i trygghetsarbetet genom dialog, trygghetsvandringar och inkluderande projekt. Denna delaktighet bidrar till att skapa en känsla av ägandeskap och ansvar bland invånarna, vilket stärker både det sociala nätverket och den fysiska miljön.

Samverkan med polisen är en annan viktig del av kommunens arbete. Genom en gemensam samverkansöverenskommelse fokuserar kommunen och polisen på prioriterade områden som att minska grovt våld, skapa tryggare offentliga rum och förebygga kriminalitet bland unga. Denna samverkan är avgörande för att hantera de utmaningar som följer med utsatta områden.

Trygghetsarbetet i Eskilstuna kommun, särskilt i Fröslunda, visar hur en kombination av fysiska förbättringar, sociala insatser och strategisk samverkan kan skapa förutsättningar för en tryggare och mer inkluderande stadsmiljö. Genom att arbeta med initiativ som stadsläkning, naturlig övervakning och invånarnas delaktighet har kommunen tagit viktiga steg mot att minska otryggheten och stärka gemenskapen. Samtidigt belyser studien att långsiktiga och integrerade insatser, där både fysiska och sociala faktorer samverkar, är avgörande för att hantera komplexa utmaningar i utsatta områden. Även om kommunen är en bit ifrån sin målbild är den tydliga strategin och arbetet som genomförs steg i rätt riktning.

Sammanfattningsvis, har denna studie undersökt hur den fysiska miljön, trygghetsarbetet och brottsförebyggande insatser samverkar för att påverka invånarnas känsla av trygghet och säkerhet i Fröslunda. Studien har även undersökt och analyserat kommunens trygghets- och brottsförebyggande arbete för att identifiera kommunala strategier. Kommunen arbetar aktivt för att skapa en tryggare och mer inkluderande stadsmiljö. Deras långsiktiga strategier med samverkan med polisen visar på vikten av att integrera både fysiska och sociala faktorer för att hantera utmaningar i stadsmiljöer. Studien betonar att tryggheten inte bara är en produkt av den fysiska miljön utan också av det sociala livet och människors närvaro. Trots att kommunen fortfarande har utmaningar framför sig för att uppfylla sina målbilder, visar arbetet på tydliga framsteg i rätt riktning.

Arbetet med denna studie har fördjupat vår förståelse för de utmaningar kommuner ställs inför vid trygghets- och brottsförebyggande insatser. Studien tydliggör de samband som finns mellan fysisk miljö, trygghet och kriminalitet. För fortsatta studier skulle det vara intressant att inkludera lokalbefolkningens uppfattning av tryggheten i Fröslunda, samt att undersöka hur denna upplevelse skiljer sig beroende på faktorer som bland annat kön, socioekonomisk bakgrund och ålder. Genom att inkludera invånarnas åsikter och erfarenheter kan framtida forskning ge en mer heltäckande bild av hur trygghetsarbetet påverkar vardagslivet och vilka åtgärder som upplevs som mest effektiva. Detta skulle inte bara stärka förståelsen av invånarnas behov, utan också bidra till att utveckla mer inkluderande insatser som stärker trygghetskänslan i området.

8. Referenslista

Alvehus, J. (2019). Vad är kvalitativ metod? I *Skriva uppsats med kvalitativ metod - En handbok*. Stockholm: Liber AB. ss. 20-23.

Aitken, S.C., 2005. Textual analysis: reading culture and context. I: M. Flowerdew & D. Martin, red., *Methods in Human Geography: A Guide for Students Doing a Research Project*. 2:a upplagan. Harlow: Pearson Education, s. 233–245.

Button, M., 2006. Community safety and the private security sector. I: P. Squires (ed.), *Community Safety: Critical Perspectives on Policy and Practice*. Bristol: Policy Press.

Boverket (2022). *Trygghetsbegreppet*. Tillgänglig på:
<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/stadsutveckling/brottsforebyggande-och-trygghets-skapande-atgarder/trygghet-och-brott/trygghetsbegreppet/> [Hämtad 2024-11-07]

Boverket (2010). *Plats för trygghet - inspiration för stadsutveckling*. Tillgänglig på:
https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2010/plats_for_trygghet.pdf
[Hämtad 2024-11-07]

Boverket (2022). *Översiktsplanering*. Tillgänglig på:
<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplanering/> [2024-11-27]

Brå (2024). *Det brottsförebyggande arbetet i din kommun*. Tillgänglig på:
<https://bra.se/kunskapsstod/lokalt-och-regionalt-stod> [Hämtad 2024 - 11 - 23]

Campbell, C.J. (2018). Space, place and scale: Human geography and spatial history in *Past and Present*, *Past & Present*, 239(1), pp. e23–e45. <https://doi.org/10.1093/pastj/gtw006> [Hämtad 2024 - 11 - 25]

Ceccato, V., & Iqbal, A. (2016). Is CPTED Useful to Guide the Inventory of Safety in Parks? A Study Case in Stockholm, Sweden. *International Criminal Justice Review*, 26(2), 150-168 DOI: 10.1177/1477370812457763 [Hämtad 2024 - 11 - 20]

Chalfin, A., Kaplan, J. & LaForest, M. (2022). Street light outages, public safety and crime attraction. *Journal of Quantitative Criminology*, 38, pp. 891–919. Available at: [Örebro University Library] <https://doi.org/10.1007/s10940-021-09519-4> [Hämtad 2024 - 11 - 22]

Clark, G. (2013). Secondary data. I Flowerdew, R. & Martin, D. (red) *Methods in Human Geography: A guide for students doing a research project*. New York: Routledge. 2. uppl. ss. 57-73.

Dalen, M (2015). Intervju som Metod. *Intervju som forskningsmetod*. Studentlitteratur

Eskilstuna kommun (2021) *Översiktsplan för Eskilstuna kommun*

<https://oversiktsplan.eskilstuna.se/#> [Hämtad 2024 - 11 - 05]

Eskilstuna kommun (2024a) - *Främjande trygghetsarbete*

<https://www.eskilstuna.se/kommun-och-politik/trygg-och-saker-stad/trygghetsarbete>

[Hämtad 2024 - 11 - 05]

Eskilstuna Kommun (2024c) - *Trygghetsberedning*

<https://www.eskilstuna.se/kommun-och-politik/trygg-och-saker-stad/brottsforebyggande-arbete>

[Hämtad 2024 - 11 - 15]

Eskilstuna kommun (2024b) - *Brottsförebyggande arbete*

<https://www.eskilstuna.se/kommun-och-politik/trygg-och-saker-stad/brottsforebyggande-arbete>

[Hämtad 2024-11-11]

Eskilstuna kommun (2023) - *Tabell områdesfakta 2023*. [pdf]

<https://www.eskilstuna.se/download/18.7086e36a19179e4827c2a35/1724652312479/Tabell%20omr%C3%A5desfakta%202023.pdf> [Hämtad 2024 - 12 - 17]

Folkhälsomyndigheten (2022) - *Vad är Social hållbarhet för oss?*

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/motesplats-social-hallbarhet/social-hallbarhet/> [Hämtad 2024 - 12 - 05]

Gill, V (2005). Tell me about...:using interviews as a research methodology. In Flowerdew, Robin & Martin, David (red.) (2005). *Methods in human geography: a guide for students doing a research project*. 2. [extended] ed. Harlow: Prentice Hall pp. 110 - 124

Hermelin, B. (2019). Tygndpunktsförskjutningar mellan kommunala planeringsområden. I Forsberg, G (red.) (2019). *Samhällsplaneringens teori och praktik*. (Första upplagan) Stockholm: Liber. ss 118 - 126

Holme, I & Solvang, B (1997). Källanalys. *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur, ss. 130-135.

Jacobs, Jane & Jacobs, Jane (2011[1961]). *The death and life of great American cities*. 50th anniversary edition, 2011 Modern Library edition New York: Modern Library

Larsen, Ann Kristin (2018). *Metod helt enkelt: en introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. Andra upplagan Malmö: Gleerups

Listerborn, C. (2002). *Trygg stad: Diskurser om kvinnors rädsla i forskning, policyutveckling och lokal praktik*. Göteborg: Chalmers tekniska högskola. Tema: Stadsbyggnad, Sektionen för

arkitektur. Diss. Tillgänglig på:

<https://publications.lib.chalmers.se/records/fulltext/349.pdf> [Hämtad 2024-12-03]

Mehta, V. (2013) 'Evaluating Public Space', *Journal of Urban Design*, 19(1), pp. 53–88. DOI: 10.1080/13574809.2013.854698. [Hämtad 2024 -12 - 03]

Navarrete-Hernandez, P., Vetro, A. & Concha, P. (2021). Building safer public spaces: Exploring gender difference in the perception of safety in public space through urban design interventions. *Landscape and Urban Planning*, 214, 104180.

<https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2021.104180> [Hämtad 2024 - 12 - 03]

Olsson, Krister, Nilsson, Daniel & Haas, Tigran (red.) (2016). *Urbanismer: dagens stadsbyggande i retorik och praktik*. Lund: Nordic Academic Press

Ouis, Pernilla & Sandin Larkander, Jonna (2018) *Hur skapar vi inkluderande offentliga rum?* https://isumalmo.mau.se/files/2019/04/ISU_rapport_forskningscirklar_final.pdf (15 - 11 - 24)

Pfriem, J. (2024). *Polisen förlänger inte säkerhetszoner i Eskilstuna – upphör vid midnatt*. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/sormland/polisen-for-langer-inte-sakerhetszoner-i-eskilstuna-upphor-vid-midnatt> [Hämtad 2024 - 11 - 11]

Polisen (2023). Utsatta områden - Polisens arbete

<https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/utsatta-omraden/> [Hämtad 2024 - 11 - 05]

Polisen (2024). *Säkerhetszoner i Eskilstuna har upphört - så har arbetet gått*

<https://polisen.se/aktuellt/nyheter/ost/2024/september/sakerhetszoner-i-eskilstuna-har-upphort---sa-har-arbetet-gatt/> [Hämtad 2024 - 11 - 04]

Polismyndigheten, 2017. *Utsatta områden - social ordning, kriminell struktur och utmaningar för polisen*. [pdf] Polismyndigheten. Tillgänglig på

https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/utsatta-omraden-social-ordning-kriminell-struktur-och-utmaningar-for-polisen-2017.pdf/download?v=%2Fdownload%3Fv%3D [Hämtad 2024 - 12 - 9]

Sandberg, L., Brandén, J., Rönnblom, M., Coe, A.-B., & Hudson, C. (2017). *Rädsla och trygghet i ord och handling*. Umeå universitet. DOI: 10.13140/RG.2.2.22867.45601. [Hämtad 2024 - 12 - 03]

Schneider, R. & Kitchen, T. 2002, *Planning for Crime Prevention: A Transatlantic Perspective*, Routledge, London. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.4324/9780203645055> [Hämtad 2024 - 11 - 18]

SKR (2024). *Fysisk planering*.

<https://skr.se/skr/samhallsplaneringinfrastruktur/planeringbyggandebostad/fysiskplanering.60305.html> [Hämtad 2024 - 11 - 11]

Sund, J (2023). *Eskilstuna i Sverigetoppen för antalet anmälda brott per invånare*. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/sormland/eskilstuna-i-toppen-for-antalet-anmalda-brott-i-sverige-per-invanare> [Hämtad 2024 - 11 - 12]

Tuan, Y. - F., (1977). *Space and place: the perspective of experience*. Minneapolis, Minn.: University of Minnesota Press

Tuan, Y.-F., 1975. *Place: An Experiential Perspective*. *Geographical Review*, 65(2), pp.151-165. Taylor & Francis, Ltd. Hämtad från: <https://www.jstor.org/stable/213970> [Hämtad 2024 - 11 - 14]

UN-Habitat, 2018. *Indicator 11.7.1 Training Module: Public Space*. [pdf] Tillgänglig på: https://unhabitat.org/sites/default/files/2020/07/indicator_11.7.1_training_module_public_space.pdf [Hämtad 2024 - 12 - 9]

Wilson, J.Q. & Kelling, G.L. (1982) 'Broken Windows', *The Atlantic Monthly*, March <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/1982/03/broken-windows/304465/> [Hämtad 2024 - 12 - 15]

Zetterberg, L., Eriksson, M., Ravry, C., Santosa, A., & Ng, N. (2023). Neighbourhood social sustainable development and spatial scale: A qualitative case study in Sweden. *Local Environment*, 28(6), 793–810. <https://doi.org/10.1080/13549839.2023.2179610> [Hämtad 2024 - 12 - 10]

Bilagor

Intervjuguide

1. Kan du kort beskriva din roll och dina huvudsakliga arbetsuppgifter?
2. Hur länge har du arbetat med fysisk planering och/eller utformning av den fysiska miljön?
3. Vilka aspekter av den fysiska miljön anser du bidrar mest till att en plats upplevs som trygg?
4. Hur arbetar kommunen i samverkan med andra aktörer som polisen för att integrera trygghetsaspekter i nya bygg- och stadsutvecklingsprojekt?
5. Hur arbetar ni med att integrera trygghetsaspekter, som exempelvis belysning, utformning av öppna ytor och gångvägar, i planeringen av den byggda miljön?
6. På vilket sätt engagerar ni invånarna i processen för att skapa tryggare offentliga miljöer?
7. Det är flera områden som betraktas som "utsatta områden", skulle man kunna säga att dessa områden har genomgått förändringar eller är under en utveckling för att "blir mer trygg"? Om ja, vad för åtgärder har skett eller vilka idéer finns det?
8. I Vision 2030 nämns ett av kommunens delmål med syfte att skapa ett gott liv och trygga stadsdelar. Har ni någon specifik plan för att skapa trygga stadsdelar?
9. Nu när lagen om kommunens ansvar om brottsförebyggande ansvar trädde kraft förra året. Har ni sett några förändringar i ert arbete? Har den nya lagen gett nya riktlinjer för att förhålla sig till de som har varit särskilt bra i ert arbete för stadsutveckling?
10. Vilka utmaningar upplever ni i ert trygghets- och brottsförebyggande arbete kopplat till den fysiska miljön?
11. Vad anser du är det viktigaste för att upprätthålla eller öka tryggheten i Eskilstuna på sikt, när det gäller den fysiska miljön?
12. Hur samverkar kommunen med andra aktörer, som polismyndigheten och privata företag, för att skapa ett tryggt samhälle?
13. Har ni något annat ni väl lägga till som hade varit relevant för studiens som vi inte frågat om?

Observationsguide

1. Allmänna intryck:

- a. Hur upplevs området?
- b. Är området välskött? (underhåll av byggnader, belysning etc).

2. Fysiska miljön och utformning

- a. Finns det en god sikt över området? (öppna ytor, avsaknad av skymmande områden?)
- b. Är det enkelt för boende i området att övervaka det offentliga rummet från sina fönster? (naturlig övervakning)

3. Tillgång och kontroll

- a. Hur är vägar utformade? (gångator, cykelvägar, bilvägar)
- b. Finns det tydliga avgränsningar mellan offentliga och privata områden? (Är dessa tillräckligt tydliga?)
- c. Finns det någon form av övervakning? ex. kameraövervakning, polisnärvaro

4. Belysning

- a. Hur ser belysningen ut på platsen?
- b. Finns det mörka eller skymda områden?

5. Utbud och mötesplatser

- a. Är området välbesökt?
- b. Finns det mötesplatser på platsen?
- c. Vilka typer av verksamheter finns i området? (skolor, butiker, restauranger)

6. Användning av platsen

- a. Hur används de offentliga platserna?

7. Social interaktion

- a. Hur rör sig människor i området? Ensamma, i grupp?
- b. Samlas folk på vissa platser?

8. Trygghet

- a. Upplevs området som tryggt?
- b. Är det vissa områden där få eller inga människor rör sig, trots att de är tillgängliga?

9. Reflektioner

- a. Vad i den fysiska miljön kan främja trygghet och social interaktion?